

Lintjes voor beeldjournalisten
Regioreporter is kloppend hart van populaire krant
Isabel Albers: eerst hoofdredacteur, dan pas vrouw
Door AVBB geadopteerde Turkse journalist vrij
En Antwerps Kopstukkendebat lokt massa volk

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

De Journalist 160 - 28 september 2012 - verschijnt maandelijks - v.u. pol deltour, IPC, résidence palace blok C - wetstraat 155 1040 Brussel

(foto Lieven Van Assche)

UIT DE VVJ

Het wordt een boeiende herfst 3

ACTUEEL

Lintjes voor beeldjournalisten 4
 Turkse journalist Baris Terkoglu is vrij 5
 'Perskaarten te koop' – Gery Van Exem reageert 5
 Raad voor de Journalistiek viert tienjarig bestaan 15

DOSSIER REGIOJOURNALISTIEK

Regioreporter is hart van populaire krant 6
 'Weinig last van burgerjournalistiek' 7
 De troebele verhouding tussen burgemeesters en de pers 8
 Ook Brugse Persbond organiseert Kopstukkendebat 13

MENS ACHTER HET NIEUWS

Canary Pete (*GvA*): 'Een cartoon leeft maar één seconde' 9

IN GESPREK

Isabel Albers (*De Tijd*): 'We hebben de nieuwsflow mee gehad' 10-11

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK

Véronique De Kock t/ *TV Familie* 12
 Nicolas Liébart & Debby Pfaff t/ *Dag Allemaal* 13
 Ludo Poppe t/ *Humo* 14-15

HET ABC VAN DE VLAAMSE JOURNALISTIEK (16)

Van *Tarief* tot *Urinezuur* 16-17-18

ONDER EMBARGO

19

VVJ-Antwerpen lokt veel volk met Kopstukkendebat

Veel volk in de Arenbergsschouwburg afgelopen zondag, voor het Grote Kopstukkendebat dat de VVJ-afdeling Antwerpen had georganiseerd. Zes lijsttrekkers voor de verkiezingen van 14 oktober kruisten de degen, onder het toezien van Marc Van de Looverbosch en Lex Moolenaar. In de zaal liefst 634 toeschouwers. En daarbuiten nog eens goed vijfduizend mensen die het debat rechtstreeks op internet hebben gevolgd. Om het in de woorden van VVJ-Antwerpen-voorzitter Wouter Bruyns te zeggen: 'We did it!' (Foto Dries Luyten)

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Manu ADRIAENS
Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Monica MORITZ
Marleen SLUYDTS
Johan VAN CUTSEM
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Résidence Palace
Blok C - Lokaal 2232
Wetstraat 155 - 1040 Brussel
Tel. 02/235.22.70
Fax 02/235.22.72
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Claes printing
Albert Van Cotthemstraat 54
1600 Sint-Pieters-Leeuw
Tel. +32 (0)2 378 09 39
Fax +32 (0)2 378 25 59
www.claes-printing.be

Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

Een boeiend najaar

Het wordt een bijzonder boeiend najaar voor de nieuwsmedia in Vlaanderen. Op alle redacties stijgt met de dag de koorts naarmate de gemeenteraadsverkiezingen dichterbij schuiven. Hier komt een van de meest essentiële taken van de pers om de hoek kijken: de burger correct en eerlijk informeren. Zeker bij verkiezingen die zich letterlijk voor de voordeur van de burger afspelen dringt die taak zich op. We doen er dus maar beter aan van die verkiezingen geen onnozel spelletje te maken en alle partijen en kandidaten op een evenwichtige manier aan bod te laten komen. Als we er met ons informatieaanbod in slagen om de kiezer de komende weken een weloverwogen keuze te laten maken, kan het vertrouwen in de pers misschien weer een beetje omhoog.

Een boeiend najaar belooft het ook nog te worden omdat het Vlaamse medialandschap volop in beweging is. De lancering van VIER zorgt voor grote nervositeit bij de concurrenten. Marktaandeel en kijkcijfers worden bezorgd in het oog gehouden. Want elk succes voor de ene betekent verlies voor de andere.

Mediahuizen die leven van reclamegeld ondervinden snel de gevolgen van zulke verschuivingen. En door de economische crisis zijn er al een tijd herschikkingen en herstructureringen aan de gang. Het ziet er niet naar uit dat het einde al in zicht is. Met de VVJ blijven we hoe dan ook nauwgezet toekijken en komen we tussenbeide wanneer dat nodig is.

En dan zijn er ook nog de individuele bewegingen van het ene mediahuis naar het andere. Journalisten en programmamakers gaan steeds meer op zoek naar de beste opportuniteiten. Soms is het niet meer bij te houden wie waar werkt. Een recente, opgemerkte *move* is die van Kris Hoflack, ex-hoofdreducteur VRT en nu algemeen hoofdredacteur van de VTM-nieuwsdienst. Als het resultaat van al die verschuivingen is dat de gezamenlijke kwaliteit erop vooruitgaat, dan zijn de kijker, luisteraar en lezer de grote overwinnaars van de mediaveldslag.

Intussen is ons hoogste goed, de persvrijheid, de voorbije weken weer zwaar in de verdrukking gekomen. Een filmpje en cartoons over de profeet Mohammed zetten delen van de wereld in rep en roer. Wat daarbij opvalt, is dat de felste reacties komen uit landen waar nauwelijks democratie bestaat, laat staan persvrijheid. Gesloten politieke of religieuze systemen blijken het het moeilijkst te hebben met vrije meningsuitingen. En uitgekookte fanatici maken misbruik daarvan om hun haatboodschappen verder te verspreiden. Het is een trieste vaststelling. Onnodige provocaties - van welke kant ook - zijn best te vermijden. Maar het zullen niet de fanatici zijn die gaan bepalen wat wel of wat niet in de pers verschijnt.

Marc Van de Looverbosch
Voorzitter VVJ

(Foto Eric Vidal)

LINTJES VOOR BEELDjournalisten

Lieven Van Assche
Voorzitter VVB

Erkende beeldjournalisten krijgen gepersonaliseerde lintjes om hun officiële perskaart aan op te hangen. Dat moet hen het werken weer wat makkelijker maken.

Het gaat om een initiatief van de Vlaamse Vereniging van Beeldjournalisten (VVB) en de Franstalige zusterorganisatie Presse Photo et Filmée (PPF). De lintjes worden met de post aan de beeldjournalisten bezorgd. Zowel fotografen als cameramensen worden bediend.

Voor de VVB/PPF gaat het erom het vak van beeldjournalist te herwaarderen. Steeds meer mensen gaan tegenwoordig de baan op met een gsm of compact toesteltje en slaan daarmee aan het fotograferen of filmen. Zij maken het zo de beroepsjournalisten almaar moeilijker om behoorlijk hun werk te doen. Voor ordediensten en organisatoren is het allerminst nog duidelijk wie *professional* is en wie niet. Zo lijkt het materiaal waarmee wordt gewerkt vaak heel sterk op elkaar.

Doordat openbare en private instanties door de bomen het bos niet meer zien, laten ze meer dan eens iedereen toe om op de voorste rij plaats te nemen. Dat zorgt soms voor chaotische toestanden. 'De pers' wordt daarbij al te dikwijls afgeschilderd

als een bende wilde honden.

Bij manifestaties of ongevallen dan weer laten de ordediensten tegenwoordig iedereen even ver van de *place to be* plaatsnemen. Ook beroepsjournalisten moeten daardoor steeds verder uit de buurt blijven.

De lintjes die de VVB aan al haar leden bezorgt, moeten organisatoren en ordediensten toelaten om professionele beeldjournalisten – die per definitie werken voor een erkend nieuwsmedium – te onderscheiden van de rest. En ja, dat kan ertoe leiden dat anderen soms een stap achteruit zullen moeten doen.

Nu heeft iedereen de perskaart in de broekzak, de bedoeling is dat die opnieuw zichtbaar wordt gedragen. Waarom wachten tot iemand de perskaart vraagt? De VVB doet meteen een warme oproep aan alle beeldjournalisten om van meet af aan het lintje en de perskaart te dragen bij het werk.

De lintjes zijn op naam van de beeldjournalist en het woord 'Pers' komt in drie talen voor. Het personaliseren heeft het voordeel dat de lintjes niet kunnen worden uitgewisseld of doorgegeven. Wie zijn lintje verliest, kan er altijd eentje bijbestellen bij de VVB of PPF tegen de kostprijs van 5 euro.

www.vvbj.be / info@vvbj.be

JAM

zoekt nieuwe Algemeen Directeur (m/v)

De Journalisten Auteursmaatschappij (www.jam.be), beheersvennootschap voor de auteursrechten van journalisten in België, is op zoek naar een nieuwe Algemeen Directeur (m/v) voor indiensttreding op 1 januari 2013.

Functie:

U bent belast met de dagelijkse leiding van de cvba JAM en u vertegenwoordigt de JAM onder meer in de beheersvennootschappen Repobel en Auvibel.

Uw profiel:

- tweetalig Nederlands-Frans
- bij voorkeur een universitair diploma of gelijkwaardige ervaring
- vertrouwd met het journalistieke milieu
- een goede kennis van het auteursrecht strekt tot aanbeveling
- goede communicatieve vaardigheden
- leiding kunnen geven
- goed kunnen organiseren en onderhandelen
- vertrouwd met lobbywerk

Wij bieden:

- een aangename werkomgeving
- een competitief salaris, aangevuld met interessante voordelen: hospitalisatieverzekering, groepsverzekering, bedrijfswagen.

Interesse ?

Stuur dan uw motivatiebrief en c.v. zo snel mogelijk per e-mail naar Frans Wauters: directie@jam.be

Bariş Terkoğlu is vrij

Mehmet Koksal

Bariş Terkoğlu, de vervolgde Turkse journalist die de Belgische journalistenbond AVBB 'adopteerde' in het kader van een Europese campagne voor persvrijheid in Turkije, is na 578 dagen hechtenis vrijgelaten.

De rechtbank van Istanbul beval de vrijlating van Bariş Terkoğlu, samen met die van een collega, op 14 september. Bariş Terkoğlu wordt vervolgd voor zogenaamde steun aan een militaire staatsgreep tegen de huidige conservatief-islamitische regering in Turkije. Volgens de Turkse justitie is OdaTV, de nieuwssite waar Terkoğlu voor werkt, gelinkt met het staatsvijandige netwerk Ergenekon. Maar elk materieel bewijs voor die stelling ontbreekt. De Turkse justitie vervolgt 15 personen in het kader van deze zaak. Drie van hen bevinden zich nog steeds in voorlopige hechtenis.

De vrijlating van Bariş Terkoğlu en zijn collega is op gemengde reacties onthaald. Bariş' echtgenote, Özge Terkoğlu, verklaarde dat er voorlopig voor hen wel een einde aan de beproeving komt, maar dat nog altijd andere journalisten achter tralies zitten. "Tot ook zij terug vrij zijn, kunnen wij onmogelijk helemaal tevreden zijn."

De Turkse justitie zet de procedure tegen de journalisten in elk geval voort. De volgende zitting is vastgesteld op 16 november.

Perskaarten te koop – Gery Van Exem reageert

In De Journalist nr. 157 van 25 mei 2012 verscheen een artikel met als kop: 'Te koop: perskaarten en accreditaties'. Daarin noemden we Gery Van Exem als iemand die via een vzw voor € 100 per stuk 'Europese perskaarten' verkoopt. Hij stuurt ons onderstaande reactie.

"Ik kan niet akkoord gaan met de inhoud van het artikel en dit om twee redenen. Enerzijds zijn de beweringen manifest onjuist en buiten proportie. Anderzijds werd ik nooit door de Vlaamse Vereniging van Journalisten gecontacteerd omtrent mijn initiatief.

Er dient gezegd dat wij geen beroepsjournalisten zijn zoals de meesten aangesloten bij de VVJ.

Ik wil dit recht van antwoord vooral aanwenden om het positief karakter van mijn initiatief te onderstrepen. Het is nooit mijn bedoeling geweest om een specifieke internationale of Europese perskaart af te leveren, dat is immers niet mogelijk. Echter was het wel de bedoeling om Europees gezinde journalisten, al dan niet in het bezit van een perskaart, te verenigen.

Dat onze bedoelingen ernstig waren en dat we een Europees samenwerkingsverband wilden opzetten, mag ook blijken uit het feit dat we zelf in contact traden met de verschillende verenigingen van journalisten en zo hun leden aanschreven. Enkelen daarvan reagerden positief.

Bij het bezoeken van het Europees parlement en de Europese Commissie hebben we nog geen enkel probleem ondervonden. We herhalen dat het enkel en alleen onze bedoeling was om journalisten met een speciale interesse voor Europa en Europese aangelegenheden te verenigen, zoals dit trouwens in andere Europese landen reeds gebeurde. Het is te betreuren dat dit verkeerd begrepen werd."

Gery Van Exem

PERSLOOP

5 of 11 km

Zondag 11 november 2012

14u30

Vossem - Tervuren

Op zondag 11 november 2012 vindt in Vossem/Tervuren de jaarlijkse loopmeeting voor de Belgische media plaats. De wedstrijd maakt opnieuw deel uit van de 11.11.11-Solidariteitsjogging in Vossem. Meelopen scherpt dus niet enkel de persoonlijke conditie aan, het dient tegelijk een goed maatschappelijk doel.

Kunnen deelnemen: iedereen die werkt in de Belgische media. Of je nu werkzaam bent bij een krant, een magazine of omroep; een uitgeverij, drukkerij of communicatiebureau. Of je nu journalist bent, layouter, cameraman, commercieel verantwoordelijke of administratief medewerker. Iedereen is welkom.

Parcours: keuze tussen een afstand van 5 kilometer en een van 11 kilometer. Het licht glooiende parcours loopt door het prachtige park van Tervuren en de omliggende bossen.

Vertrek: 14u30

Inschrijving: Voor de deelnemers aan de persloop is een aparte inschrijvingsstand voorzien vanaf 13u30

Adres: Dorpstraat 38 - 3080 Vossem

Kleedkamers en douches beschikbaar

Inschrijving: kan vooraf via de website www.11.be/11/vossem.

Op het inschrijvingsformulier vul je bij 'club' 'pers' in.

Bij inschrijving via de website betaal je € 6, de dag zelf betaal je € 8.

Elke deelnemer krijgt een door ZAK geïllustreerde T-shirt cadeau.

Na de aankomst: gezellig samenzijn en drink.

Meer info:

Luc Blyaert (luc@blyaert.be),

Jan Margot (jan.margot@belgacom.be),

Pol Deltour (pol.deltour@journalist.be)

Peter Verlinden (peter.verlinden@vrt.be)

of Michel Lauwers (m.lauwers@lecho.be)

www.joggings.be

www.11.be/11/vossem

(foto Sander Genotte /PhotoNews)

REGIOREPORTER IS KLOPPEND HART VAN POPULAIRE KRANT

Ivan Declercq

De nakende gemeenteraadsverkiezingen doen alle nieuwsmedia weer volop inzetten op lokale berichtgeving. Een blik op regiojournalistiek bij de Vlaamse populaire kranten.

Voor nationaal en internationaal nieuws kan de consument terecht op erg veel sites. Maar voor nieuws uit de eigen buurt grijpt hij wellicht naar een regionaal blad. Nederland kent een traditie van grote regionale kranten, die daarnaast ook landelijk en internationaal nieuws brengen. In Vlaanderen heb je veeleer het omgekeerde fenomeen: landelijke kranten met regionale edities. *Het Laatste Nieuws* heeft er 18, *Het Nieuwsblad* 16. *Gazet van Antwerpen* en zusterkrant *Het Belang van Limburg*, kranten met een uitgesproken regionale focus, hebben nog altijd respectievelijk 6 en *HBVL* op zaterdag zelfs 10 lokale edities. "Dat is onze *unique selling proposition*", zegt redactiemanager Werner Smeuninx. "Beide kranten ademen regio. Al onze journalisten zijn dus *de facto* regiojournalisten."

Bij *GvA* zijn ongeveer 40 schrijvende journalisten in dienst en nog eens 40 journalisten met een coördinerende of redigerende functie. Daarnaast doet *GvA* een beroep op 200 à 250 freelancecorrespondenten; van mensen die dat voltijds doen tot een lokale medewerker die de uitslagen van vierde provinciaal volleybal doorstuurt.

HBVL heeft ongeveer 60 journalisten in dienst, ook hier weer de helft schrijvend en de helft eindredactie/coördinatie. De Limburgse krant beschikt daarnaast over een netwerk van 100 à 120 correspondenten. Tevens hebben zich 7000 vrijwilligers gemeld die online hyperlokale nieuwtjes aanbrengen. "Het is een community, met informatie over loszittende straattegels, een wijkbarbecue, klein en zeer lokaal nieuws dus", legt Werner Smeuninx uit. "Op zaterdag brengt de krant daar een synthese van, in 10 edities van elk 16 pagina's. Die hyperlokale nieuwtjes worden bewerkt door een onlineredactie van 3 à 4 personen." Smeuninx ontkent dat die vrijwilligers het gras voor de voeten van de echte correspondenten wegmaaien. "Die burgerjournalistiek moet je niet overdrijven. De correspondent is onze man of vrouw in de regio."

Voor elke gemeente in het verspreidingsgebied hebben beide kranten een website. Correspondenten worden verondersteld het nieuws dat ze voor de krant brengen ook te herwerken voor de website. Omdat er geen aparte vergoeding tegenover staat, zijn ze daar niet altijd gelukkig mee. Volgens Smeuninx zit in het honorarium van de correspondent al de bijdrage tot de website vervat. Voor het beeldmateriaal werkt Concentra met freelancefotografen. Uitzonderlijk maakt de correspondent eigen foto's, zegt de redactiemanager. Daarnaast heeft Concentra nog 5 fotografen in dienst: 3 bij *GvA* en 2 bij *HBVL*. "Lokaal nieuws is duur", aldus Smeuninx, "want het is su-

percontroleerbaar. Je kunt een verkeerd dodental melden bij een bomaanslag in Kaboel, zonder enige reactie daarop. Maar waag het niet een verkeerde uitslag te geven van een lokale voetbalwedstrijd. Dat moet heel correct zijn. En dat vergt investeringen."

Terwijl de belangstelling voor regionaal nieuws lijkt toe te nemen, duiken de verkoopcijfers van *GvA* naar beneden. "Ik heb daar geen verklaring voor. Tenzij misschien dat we nu een krant maken voor een grote stad waar 40 à 50 % geen Nederlands spreekt..."

Het Laatste Nieuws heeft een netwerk van ongeveer 150 correspondenten, fotografen inbegrepen. Jana Wuyts, chef

regionale redactie, schat dat de helft van hen voltijds freelancer is. Daarnaast zijn op de centrale redactie in Kobbegem ongeveer 35 loontrekkende journalisten voor de regio actief en in Antwerpen nog een stuk of 5. Voor de faits divers in West-Vlaanderen en een deel van Oost-Vlaanderen doet *HLN* een beroep op persbureau Jan Verbeke.

Over het budget dat naar regionale verslaggeving gaat, wordt niet gecommuniceerd, maar "het is een serieus deel van het redactiebudget". Volgens Wuyts komt *HLN* ook wat terug van het afschaffen van persfotografen. "Sommige correspondenten maken zelf foto's, maar we werken ook weer meer met freelancefotografen."

Het Nieuwsblad heeft 16 regionale edities. De krant heeft daarvoor ongeveer 35 journalisten in dienst voor eindredactie en veldwerk. Maar het gros van het regionale nieuws wordt

geleverd door 600 à 650 correspondenten, meldt financieel manager Toon van den Meijdenberg. Onder hen zijn wel ruim 200 'burgerjournalisten', van wie een deel als vrijwilliger nieuwtjes op zijn gemeentesite plaatst, terwijl een ander deel daarvoor een vergoeding krijgt. Volgens diverse bronnen zou dat gaan om 75 tot 150 euro per maand, maar dat wil Van den Meijdenberg niet bevestigen. Wel zegt hij dat die 'burgerjournalisten' de echte correspondenten niet voor de voeten lopen, omdat ze andere dingen aanbrengen.

Bij *HN* gaat 40% van de werkingskosten van de redactie naar regionaal nieuws. Zusterkrant *De Standaard* brengt dagelijks 1 à 2 pagina's regionaal nieuws dat is overgenomen van *HN* en dat niks extra kost, omdat in de honoraria van de correspondenten die overname door *DS* is inbegrepen. Wel zijn bij *DS* 3 à 4 mensen actief voor de samenstelling van de regionale pagina.

'Lokaal nieuws is duur, want het is supercontroleerbaar.' (Foto Bert Van den Broucke /Photo News)

'Ook regionaal nieuws verdient professionalisme'

Ivan Declercq

De meeste krantencorrespondenten werken als zelfstandige, een kleine minderheid is in loondienst. Erik Van Eycken (39), correspondent voor Het Nieuwsblad, hoort bij de eerste soort. Zijn collega Sven Van Haezendonck (35) is een 'vaste' die voor GvA werkt in Mechelen.

Erik Van Eycken (foto ID)

Erik bericht voor *HN* over een tiental gemeenten, tussen Mechelen en Leuven. Dat combineert hij met berichtgeving voor *De Streekkrant*. Want ja, de honoraria van freelancers zijn geen vetpot. "Je moet op kwantiteit werken, wil je rondkomen. En je moet creatief zijn, om geen inefficiënte verplaatsingen te maken. We krijgen geen kostenvergoeding. Gelukkig verdien ik ook

nog iets aan de foto's die ik maak. Het gekke is: voor later hergebruik van een foto krijg je een vergoeding, maar niet voor hergebruik van een tekst. Ach, ik ga ervan uit dat van elke 3 euro die ik ontvang, ik 1 euro netto overhoud."

Hij is er een beetje ingerold, in de journalistiek, ruim vier jaar geleden, na een verleden in wat commerciële jobs en als organisator van evenementen. En hij heeft er geen spijt van. "Je hebt een grote vrijheid, je werkt van thuis uit. Liever dit dan dagelijks naar kantoor te moeten." Bijkomend voordeel is dat je de regio erg goed leert kennen. "Ik ken hier in een paar jaar tijd méér mensen dan in de streek waar ik ben opgegroeid. En je komt met alle soorten mensen in contact. Het is een heel gevarieerd en sociaal beroep."

Minder leuk is dat dagen van 12-13 uur werken geen uitzondering zijn. "Ik heb een vrouw en twee kinderen, dan is het soms schipperen. Anderzijds: als ik mijn teksten uitschrijf, ben ik toch thuis."

Even deed Erik een uitstapje van zes maanden naar *HLN*. Maar toen bleek dat dit niet zijn biotoop was, keerde hij terug naar *HN*. Daar vindt hij het nu prettig werken, vooral sinds een deskredacteur met wie de samenwerking stroef verliep op een andere dienst zit.

En als hem zou worden aangeboden in loondienst te gaan? Een fractie van een seconde lijkt er twijfel. Dan, gedickeerd: "Nee, want dan ben ik een stuk vrijheid kwijt. Zekerheid? Ik verkies vrijheid boven zekerheid. Maar misschien denk ik daar over twee jaar wel anders over."

Ook voor Sven Van Haezendonck staat arbeidsvreugde centraal. Hij kwam op de *GvA*-redactie in Mechelen terecht, kort nadat hij was afgestudeerd. "Net voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2000, met de strijd tussen Van den Brande en Somers."

In de regiojournalistiek sta je dicht bij de mensen, maar vang je ook snel kritiek, is zijn ervaring. "En er wordt door nationale journalisten wat neergekeken op regionale journalistiek. Ten onrechte, want het nieuws gebeurt aan de deur van de mensen. Daar maak ik al twaalf jaar mijn – tja, werk kan ik het niet noemen – hobby van. En door de samenwerking met een goede persfotograaf kun je een meerwaarde creëren."

Hij is voltijds stadsverslaggever in Mechelen, maar bij wachtdiensten doet hij de brede regio. En hij voelt dat de werkdruk stijgt. "Er wordt van je verwacht dat je niet alleen voor de krant werkt, maar ook voor online. Terecht, want je bereik is daardoor veel groter. Je moet als journalist de beroepsfierheid hebben daarin mee te gaan."

Sven Van Haezendonck (foto Patrick Hattori)

En als hem wordt aangeboden nationaal te werken? "Er is ooit gepolst of ik 'de Wetstraat' zou zien zitten. Neen dus, Mechelen is mijn speeltuin. Liever een prins in Mechelen dan een lakei in Antwerpen."

Net als Erik noemt hij de afwisseling en de contacten met mensen als het meest aantrekkelijke van de job. "En iets kunnen doen voor mensen die in problemen zitten." Maar dicht bij de mensen staan, kan dat ook niet remmend werken? "Nog geen probleem mee gehad. Maar je moet je werk ernstig nemen. Regiojournalistiek verdient professionalisering."

Ooit aan gedacht om freelancer te worden? "Als ze me volloende zouden betalen", reageert hij half-ernstig. "Ik heb eens een voorstel gekregen van een andere krant, maar er achteraf nooit meer iets van gehoord. En ik zou wel gek zijn om een goed statuut op te geven voor een zelfstandig bestaan zonder garanties."

Zowel Erik als Sven heeft weinig last van krantenbloggers. "Het zijn mensen met een job overdag", zegt Erik. "Dat is geen concurrentie. Er zijn er niet veel in mijn regio en we maken soms afspraken over wie wat doet. Oké, de ene speelt al gemakkelijker wat nieuws door dan een andere. En er zijn ook correspondenten die een krantenblog verzorgen. Zelf doe ik een blog voor één gemeente."

"Bloggers, dat lijkt me al over zijn hoogtepunt heen", denkt Sven. "Ook regionaal nieuws vergt een zekere achtergrondkennis. In Limburg is de situatie anders: daar heb je veel meer samenhangsgevoel. Maar hier? Een Mechelaar is geen Antwerpenaar, hè. Ach, een regioverslaggever moet het evenwicht kunnen vinden tussen liefde en kritiek voor zijn streek."

BURGEMEESTERS EN DE PERS: NIET ALTIJD HARMONIE

In een nieuw boek schetst freelancejournalist Erik Raspoet (*De Morgen, Humo*) het portret van elf burgemeesters en ex-burgemeesters. Ook de niet altijd even harmonieuze relaties met de pers komen aan bod, zo blijkt uit volgende fragmenten.

Ilse Yttersprot (Aalst) over de mediaheisa omtrent het torenincident

"De heisa in de media viel te verwachten, zo werkt het nu eenmaal. Al vraag ik me wel eens af of men evenveel misbaar had gemaakt indien ik daar als man had gestaan. Hoe dan ook, ik heb me voor niemand verstopt. Aan iedereen die me belde heb ik hetzelfde verteld. Ja, het ging om mij en mijn toenmalige verloofde. Maar wat er daar gebeurd is, was privé, en daar heeft niemand zaken mee. Na een week was de storm al gaan liggen. Later hebben ze geprobeerd om de zaak nieuw leven in blazen, louter en alleen om mij te beschadigen. Het is hen niet gelukt, ook niet met carnaval. Weet je dat één bepaalde journalist me wel tien keer heeft opgebeld? 'Burgemeester', vroeg hij, 'bent u niet bang voor de carnavalstoet?' 'Nee', zei ik, 'ik kijk er zelfs naar uit. Een burgemeester die in de stoet niet belachelijk wordt gemaakt, is politiek dood.'"

Ingrid Pira (Mortsel) over haar slechte 'burgemeester-rapport' in Het Nieuwsblad in 2006

"Het stond zelfs op de voorpagina. Daar was ik niet goed van. De stapels in de krantenwinkel, allemaal met die verschrikkelijke kop. Minst populaire burgemeester, stond er letterlijk, maar dat werd natuurlijk anders gelezen. Pira was de slechtste burgemeester van Vlaanderen. Je kunt wel denken hoe dat in Mortsel is aangekomen. Normaal gezien moest ik die dag een jubilaris bezoeken, maar ik heb me afgemeld en iemand anders opgetrommeld. Even geen zin om onder het volk te komen, bovendien werd ik constant gebeld door journalisten die naar mijn reactie peilden. Ik heb hen allemaal hetzelfde verteld. Dat ik die enquête niet nodig had om te weten wat er in Mortsel leefde, en dat ik mij zeer goed bewust was van de overlast die de werken veroorzaakten. Maar natuurlijk heb ik ook uitgelegd wat er op het spel stond, en dat men die overlast diende te beschouwen als een tijdelijk ongemak, noodzakelijk om de leefbaarheid van Mortsel in de toekomst te garanderen."

Kris Colsoul (Landen) in de eer gekrenkt door Koppen

"Ze wilden een dubbelportret maken. Ik figureerde als jongste burgemeester van Vlaanderen. In Gent hebben ze Mathias De Clercq gevolgd, de jongste schepen van Vlaanderen. Het was een hoop gedoe, ik werd een hele dag door een cameraploeg op de hielen gezeten, op het bedrijf zowel als op het gemeentehuis. Toen ik het resultaat zag, was ik diep ontgoocheld. Ze hadden ook op het bal van de burgemeester gefilmd, terwijl ik de dans opende op de tonen van typische hoempapamuziek. Dat fragment werd versneden met beelden van Mathias De Clercq die in Gent een literair evenement bijwoonde. De boodschap was duidelijk: Landen was een boerengat, Gent een oord van cultuur en verfijning."

Marcel Belgrado (Meise) over het gebruik van lokale correspondenten in de gemeentepolitieke arena

"Weet je hoe ze tegenwoordig oppositie voeren? Eerst lanceren ze hun hersenspinsels op Facebook of Twitter, goed wetend dat er altijd wel een paar lokale journalisten zitten mee te lezen op zoek naar inspiratie voor een artikel. Als dat

artikel dan verschijnt, pakken ze er op de volgende gemeenteraad mee uit. 'Ziet u wel dat er een probleem is! Het heeft in de krant gestaan.' Larie, is mijn antwoord. Het einde van de wereld heeft ook al dikwijls in de krant gestaan."

Philippe Moureaux (Molenbeek): slachtoffer van hetze in De Morgen?

"We hebben een barslecht imago in Vlaanderen. Vele Vlamingen zijn letterlijk bang om naar Molenbeek te komen, alsof ze hier op iedere hoek van de straat kunnen overvallen worden. Vlaamse vrienden vertellen me dat ze tegenover hun familie niet eens durven toegeven dat ze in Molenbeek wonen, zo erg is het stigma." Moureaux' verklaring voor de belabberde reputatie in Vlaanderen is even simpel als geruststellend: een samenzwering van politiek en pers, beide surfend op een rechtse, flamingantische golf. "Vooral *De Morgen* voert een ware hetze tegen mij", komt Moureaux ongewoon concreet voor de dag. "Ik ken zijn naam niet, maar naar het schijnt loopt daar een journalist rond die de pik op mij heeft." We kunnen de burgemeester op dit punt makkelijk bijlichten. Het gaat om Bart Eeckhout, gewezen Wetstraat-journalist, chef cultuur en... inwoner met vrouw en kind van de Maritiemwijk. Niet direct het prototype van de enggeestige flamingant, veeleer een zelfbewuste stadsbewoner die met scherpe blik en dito pen wantoestanden in zijn omgeving aanklaagt. Zoals het naar zijn smaak lakse veiligheidsbeleid van burgemeester Moureaux.

Burgemeesters / Erik Raspoet

Herman De Croo
Bart Somers
Peter Vanvelthoven
Ilse Yttersprot
Ingrid Pira
Marcel Belgrado
Godelieve De Vos
Kris Colsoul
Walter Ghekiere
Jan Van Leuven
Philippe Moureaux

Burgemeesters

Erik Raspoet

BORGERHOFF & LAMBERIGTS

Erik Raspoet
Burgemeesters
Borgerhoff & Lamberigts

22,50 euro

<http://www.borgerhoff-lamberigts.be/boeken/p/detail/burgemeesters>

CANARY PETE: 'Een cartoon leeft maar één seconde'

Jan Backx

Canary Pete is binnenkort zestig jaar geleden in het Limburgse eikenhout geboren. "Maar een Limburg-gevoel heb ik niet, ik ben een méns." Een grote mens dan wel, die volop optimisme uitstraalt. Als laatbloeiër in de cartoonistenwereld is Canary Pete samen met collega Quirit vaste huistekenaar bij *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg*. Door stelselmatig actualiteit en menselijke kantjes te vatten in enkele vastberaden streepjes, bewijst hij keer op keer virtuoos dat één beeld meer zegt dan duizend woorden.

Canary Pete kwam eigenlijk als Sus Damiaens op de wereld. "Pa en ma woonden in Bree, maar voor mijn bevalling weken ze in december 1952 veiligheidshalve uit naar Hasselt, waar toen de enige kliniek uit de wijde omgeving stond. Er was bij ons wel wat artistiek bloed in huis. Mijn pa, een metaalbewerker, had een enorm taalgevoel. Hij schreef teksten voor een neef die zich tijdens de Limburgse carnavalvieringen ontpopte tot 'tonredenaar', de voorloper van de nu zo populaire *standup comedian* zeg maar. En mijn moeder, 90 jaar oud ondertussen, beschikt nog steeds over een schitterend acteertalent. Het brave mens werd al snel geconfronteerd met mijn tekendrift. Als kleuter krabbelde ik ieder papiertje dat in huis was vol."

Dat was soms niet geheel zonder risico. "Zo viel eens de postassignatie voor het kindergeld in de bus – heel belangrijk in een vierkoppig arbeidersgezin met één kostwinner – en ik had er al direct zes sinterklazen op getekend. Mijn moeder vervolgens met klamme handjes naar het postkantoor van Bree, waar een strenge loketbediende zich hoofdschuddend afvroeg of het door mij bewerkte document nog wel geldig was..."

Om zijn tekenwoede ietwat te kanaliseren, deed zijn moeder hem een bord en krijtjes cadeau. En daar bleef het bij. Canary Pete: "Terugblikkend betreuf ik het dat niemand uit mijn entourage me als tiener heeft aangemoedigd. Ik hoorde zelfs veeleer het andere geluid: 'Jaja jongen, ventjes met dikke neuzen tekenen is plezant, maar ge moet later ook nog een boterham verdienen hé'"

Sus Damiaens ging dan maar voor boekhouder studeren in Genk. "Ik vond een job bij de vakbond. Dienstbetoon aan de leden, ik was niet de man die naar de stakingspiketten werd gestuurd. Intussen bleef ik tekenen en krabbelen, zelfs op documenten die vanuit de vakbond naar de arbeidsrechtbank werden gestuurd. In die paperassen-biotoop kreeg ik vreemd genoeg mijn eerste duwtje in de rug. Een collega van de juridische dienst, die in zijn vrije tijd kunstcriticus was, inspireerde me om naar de academie van Hasselt te gaan, richting vrije grafiek. Dat was even wennen voor een speelvogel als ik. Kunst was voor die docenten toch zo serieus."

Van de vakbond naar cartoons tekenen bleek uiteindelijk

maar een kleine stap. "Het vakbondsblad *Raak* was opgesmukt met cartoons van Brassier, echte naam Pol De Valck. Ik stuurde enkele van mijn prentjes naar de *Raak*-redactie en Pol, die daar ook de layout verzorgde, koos iets voor het volgende nummer. Hij had mijn gewrochten net zo goed in de papiermand kunnen kieperen... wég met die jonge concurrent. Maar hij gaf mij dus een kans en bezorgde mij bovendien veel nuttige tips. Zo ging ik meedoen aan cartoonwedstrijden: Knokke, Kruishoutem, Boechout... En ik begon kranten en tijdschriften te bestoken, hoe ontmoedigend dat veelal ook was."

In 1997 won hij de eerste prijs op de Internationale Cartoonale van Kruishoutem. En in 1998 werd hij huiscartoonist van *Gazet van Antwerpen*. Een prentje over de ontsnapping van Dutroux had de redactie overtuigd. "In het begin stuurde ik mijn tekeningen nog heel ambachtelijk door, per fax. Maar een vaste plek in de krant had ik nog niet. Op sommige dagen verscheen er helemaal niets."

Hoe hij als cartoonist tewerk gaat, wil ik weten. "Het idee is de redding!", knalt Sus er zonder aarzeling uit. "Eens ik

dat heb, kan ik rustig mijn haag bijknippen of het gras afrijden. Met het puur ambachtelijke – de gedachte met zo weinig mogelijk visuele balast in een klare lijn vastleggen – heb ik nooit een probleem. Eerst maak ik een schets met papier en potlood. En als ze me bevalt, zet ik ze in inkt. Daarna scan ik mijn cartoon in op Mac en werk ik ze netjes af met zo'n draadloze computerpen."

Inspiratie put Canary Pete uit de nimmer stilvallende actualiteit. "Daartoe

krijg ik dagelijks een overzicht van wat er in de krant gaat staan. Maar ik ben allermindst een krantenverslinder. Enkel de titels lees ik, daarmee weet een mens genoeg. De rest is doorgaans pure herhaling. Lang aanslepende dossiers zijn het moeilijkst: wat moet je in hemelsnaam nog verzinnen daarover? En bewust 'pikken' van confraters is absoluut *not done*. Da's soms knap lastig natuurlijk, want hoe weet je nu zeker van wàar je inspiratie nu juist komt?"

In 2010 won Canary Pete de *Press Cartoon Belgium*, met een tekening over de Nobelprijs voor de Vrede die VS-president Obama dat jaar had gewonnen. In beeld: een Amerikaanse frontsoldaat gebukt onder een hevige bombardement die in zijn veldtelefoon schreeuwt: 'Ik versta je niet! Hij heeft de Nobelprijs voor de wát...?'

Toch bleef Sus met beide voeten mooi op de grond. "Een cartoon is maar een cartoon", zegt hij. "Daar wordt hooguit één seconde naar gekeken. Zo'n prent doet je grinniken, luidop lachen, ze ergert je misschien of anders laat ze je compleet koud. En dan is het zondermeer voorbij."

ISABEL ALBERS: 'SPECIALISATIE IS HIER GEEN VIES WOORD'

Monica Moritz

Krap een jaar geleden werd Isabel Albers (40) hoofdredacteur van *De Tijd*. De West-Vlaamse was daarmee de eerste vrouw aan het roer van een Vlaamse krant. Albers dwong de financieel-economische krant meteen tot een makeover en blies ze daarmee zowel vormelijk als inhoudelijk nieuw leven in. De cijfers liegen er niet om, het aantal betalende abonnees steeg in de jongste CIM-jaartelling met liefst 7,7 procent.

De Journalist: Er circuleert maar weinig informatie over u op het internet. Heeft u kinderen?

Isabel Albers: "Is dat uw eerste vraag? Kijk, ik heb vorig jaar alle interviewaanvragen over mijn privé-situatie afgeslagen. Zelfs op de radio was de vraag meteen: heb je kinderen en hoe ga je de opvang organiseren? Op dat moment was er een tsunami van nieuwe hoofdredacteurs en ik heb die vraag aan geen enkele mannelijke collega horen stellen. Ik wil dat een interview over het werk gaat, dat is belangrijker, ge moogt dat daar gerust bijzetten. En ja, ik ben getrouwd en ik heb twee zoontjes, die 7 en 10 jaar oud zijn. Maar nee, 't is niet mijn gewoonte om daar veel over te praten."

Waarom niet? Werk en gezin combineren is voor veel vrouwen toch een reëel probleem?

"Als vrouwen een ambitieuze functie aannemen moeten ze gewoon hun job doen. Het helpt niet om oeverloos te jammeren over hoe moeilijk de combinatie van werk en kinderen is. Dat was het trouwens ook al toen ik Wetstraatjournaliste bij *De Standaard* was. En deze job hier is van een heel andere orde want nu ben ik verantwoordelijk voor een krant. Je moet je leven gewoon goed organiseren. (lange pauze) Ik wil als journalist praten over mijn professionele activiteiten en het stoort me heel erg dat het in interviews met vrouwen altijd moet gaan over het gezin. Vrouwen mogen zich echt niet altijd in datzelfde hoekje laten duwen. Vrouwen hebben er alles bij te winnen om over hun vak te communiceren. Interview met een vrouw? Ha! Stel een vraag over het gezin. Zo makkelijk. Niet dat ik dat onderwerp onder tafel wil schuiven. Ik zal ook nooit de perfecte vrouw spelen die beweert dat het elke dag even goed lukt. Maar steeds meer mannelijke collega's kampen vandaag ook elke dag met de vraag hoe ze het allemaal moeten gecombineerd krijgen."

Isabel Albers: 'Onze journalisten moeten nu meedenken in de web first strategie.' (Foto Monica Moritz)

Waarom heeft u Germaanse gestudeerd?

"Dat kwam al door de liefde voor het schrijven. Daarna heb ik nog een jaar bedrijfseconomie gevolgd. Maar op school dacht ik nog niet aan journalistiek. Als kind wou ik van alles worden. Pas tijdens mijn universiteitsjaren rijpte de wil om journalist te worden - en niets anders. Tijdens mijn tweede kandidatuur liep ik stage bij *Het Volk* en later bij *Campus Knack* en zo had ik de smaak goed te pakken. Na mijn studies heb ik eerst bij Roularta voor gesponsorde bijlagen van *Knack* en *Trends* geschreven. Eigenlijk was dat bedrijfsjournalistiek en copywriting. Twee jaar later ben ik dan bij *De Standaard* aan de slag gegaan."

Hoe is de overstap van *De Standaard* naar *De Tijd* verlopen?

"*De Tijd* heeft me gecontacteerd en zo zijn we beginnen praten over wat we met die krant en de site wilden gaan

doen en raakte ik geënthousiasmeerd door de mogelijkheden hier. Ik was toen bijna 40 zat al 14 jaar bij *De Standaard* en kreeg dan zo'n aanbod. Natuurlijk ben ik daarop ingegaan. Ik heb mijn collega's van *De Tijd* altijd gerespecteerd voor hun expertise, hun knowhow en het niet meegaan in de waan van de dag. Toch stond er me een complexe opdracht te wachten want ik trof een redactie aan die iets te veel in zichzelf gekeerd was. Kwalitatief deed ze goeie dingen, maar (aarzelt) je moet ook aan je lezer denken en aan de manier waarop je de onderwerpen brengt zonder dat de content eronder lijdt."

Aan financieel-economische content anders geen gebrek het afgelopen jaar...

"Ja, we hebben de nieuwsflow mee gehad. Ik heb zelfs geen tijd om me af te vragen of ik het goed doe (*lacht*). De eurocrisis, Dexia, de begroting, echt allemaal onze *core*! Maar ik zag ook ruimte voor verbetering. We kregen de kans op het veel handiger Berliner-formaat over te schakelen, en dat was de ideale gelegenheid om behalve het formaat meteen ook inhoudelijk een aantal andere accenten te leggen. Meer echt inspirerende ondernemersverhalen in plaats van een droog bedrijfsresultaat, bijvoorbeeld. Maar ook bredere maatschappelijke verhalen horen in een zakenkrant thuis, zoals bijvoorbeeld de hervorming van het onderwijs."

Ik vind het nieuwe concept fantastisch *stylish* en veel minder saai (*bladert in de krant en strijkt tevreden een bladzijde glad*). Tegenover al het *gevermagazineer* van tegenwoordig, maken wij een vrij dunne, compacte en relevante krant met als insteek *what's in it for me?* We zoeken bijvoorbeeld uit wat de begrotingsopmaak betekent in de praktijk en praten daarover met fiscalisten. Mijn opdracht is heel duidelijk: van *De Tijd* een brede zakenkrant maken. Daarop hamer ik elke dag."

Wat is dat dan, een brede zakenkrant?

"Een brede zakenkrant is niet alleen op ondernemers of beleggers gericht, maar spreekt ook mensen aan die gewoon geïnteresseerd zijn in zakelijke informatie. Als Wouter Vandenhoute beslist dat de Muur uit de Ronde verdwijnt, is dat sportfeit op zich misschien geen item voor ons. Maar we hebben dat toch uitgewerkt wegens de financiële consequenties van zo'n beslissing. *We live in financial times*, maar je hebt ook de economie in het alledaagse en het alledaagse in de economie. Zo kun je veel onderwerpen financieel belichten en naar onze *core* toe vertalen."

De eerste vrouwelijke baas worden van een Vlaams dagblad, is dat geen mijlpaal?

"Alleen in Vlaanderen ben ik de eerste, hier bij *L'Echo* staat al vijf jaar een vrouw aan het roer. Maar ja, er zijn nog altijd veel meer mannelijke *decision makers* dan vrouwelijke, en mensen gaan vaak onbewust op zoek naar een gelijke

voor een hoge functie. Daardoor maken mannen inderdaad meer kans op een top job. Daarom ben ik voor quota, zij het genuanceerd. Maar pessimistisch ben ik niet, vrouwen zijn in opmars, ook in de media. Liesbeth Van Impe is intussen cohoofdredacteur van *Het Nieuwsblad* en Griet De Craen is hoofdredacteur van de VRT-radionieuwsdienst.”

U was sinds 2011 al chef van de Wetstraatredactie bij *De Standaard*, ambieerde u altijd al een leidinggevende rol?

“Ik was niet bezeten door het idee om zo snel mogelijk hoofdredacteur te worden, maar ik ben altijd zeer ambitieus geweest als journalist. Ik wilde bijvoorbeeld ook over de meest interessante onderwerpen schrijven. Schrijven is nog altijd het mooiste wat er is. Ooit zal ik de pen wel weer hantieren. De job van hoofdredacteur is maar tijdelijk (*lacht*), je doet dat niet tot je 65ste. Ben ik competitief? Kijk, ik wil nu de beste zijn in het realiseren van relevante dingen als hoofdredacteur. Dat betekent: van dag tot dag een papieren en digitale krant maken, maar tegelijk toekomstgericht werken en bakens uitzetten. Als hoofdredacteur moet je *een nestje* bouwen waarin verhalen tot hun recht kunnen komen. Daarbij begint alles met goeie journalisten.”

Wat verwacht u van uw journalisten?

“Dossierkennis, een nieuwsneus en aandacht voor de lezer! Gewapend met dossierkennis moet een journalist kritisch op zoek gaan naar nieuws en dat zo goed mogelijk uitleggen. Specialisatie is hier geen vies woord. Met die dossierkennis zat het hier wel al goed, dat was niet mijn eerste werkpunt. Maar de vraag was: hoe brengen we die content, hoe stemmen we inhoud en vorm op elkaar af? En daar hebben we *schwung* in gekregen.

Kijk, de cijfers staan mooi in een kadertje bijvoorbeeld en de pagina's zijn goed opgebouwd. Daarnaast is de manier van werken voor journalisten natuurlijk helemaal veranderd.

Vergeet ook niet dat *De Tijd* echt als een multimediale redactie werkt. De klassieke dagindeling van een krantenjournalist die wacht tot er om 10 uur iets binnenloopt, dan op reportage gaat, zijn stuk schrijft en daarna naar huis gaat, dat is voorbij. Vandaag moeten onze journalisten zowel voor de krant als voor de site stukken aanleveren en informatie doorgeven aan onze *central news desk*. Die multimediale werkwijze is niet altijd makkelijk in de praktijk. Onze mensen moeten nu meedenken in die *web first* strategie.”

Wat is uw mooiste verwezenlijking hier tot dusver?

“Als ik er één moet uitpikken, dan is dat de reeks *Incognito*. Daar ben ik ontzettend fier op. Het is een reeks over invloedrijke mensen uit de economische wereld die er eigenlijk voor kiezen om buiten de schijnwerpers te blijven. En die hebben we nu toch voor het voetlicht gebracht. Het gaat over ontzettend belangrijke mensen (Theo Roussis, Alexandre Van Damme,...) van wie we vaak zelfs de namen niet kennen, terwijl de media continu veel kleine garnalen opvoeren die hun mening mogen spuien over god-weet-wat. Ik geloof ook heel sterk in het brengen van eigen nieuws – onze *verse pistolets* 's ochtends, zoals het dossier over de diamantfraude. Belangrijk daarbij is dat je goed geschreven achtergrondverhalen brengt en dat je de belangrijkste informatie uit het nieuws filtert. De lezer kan dan achterover leunen en zeggen: de redactie van *De Tijd* heeft haar werk gedaan.”

De betaalde oplage van *De Tijd* is het afgelopen jaar met 7,7% gestegen.

“In procenten zijn we de sterkste stijger. Ik ben ook ontzettend blij met de toename van digitale lezers, dat bewijst dat meer mensen bereid zijn om te betalen voor de journalistieke kwaliteit die we leveren. Maar dat betekent niet dat we op onze lauweren mogen rusten. Door de aanhoudende crisis blijven het voor alle media heel uitdagende tijden. Bovendien evolueert alles ontzettend hard: mobiele websites, de tabletkrant, noem maar op. Wereldwijd worstelt iedereen met de overgang van papier naar digitaal en multimediaal, omdat de adverteerder voor digitaal minder betaalt. Met onze betaalde site hebben we nu wel een businessmodel dat rendabel is, maar de strijd is nog lang niet gestreden.”

Verdwijnt de papieren krant hier binnenkort?

“Ik durf daar geen datum op plakken, maar ik denk wel dat er in België de komende jaren titels op papier gaan verdwijnen. Hoe ontzettend veel ik ook van mijn papieren krant hou. Maar veronderstel dat over twee jaar iedereen de krant inderdaad op tablet leest, wat belet mij om dan om nog altijd een goeie krant te maken? Maakt het dan uit of mijn lezers ze nu digitaal lezen of op papier? De journalistiek is niet dood, die zal er niet op achteruit gaan.”

De Persgroep is voor 50% aandeelhouder van Mediafin, de uitgever van *De Tijd*, bepaalt dat ook een beetje jullie financieel-economische invalshoek?

“Wij zijn echt niet politiek of economisch gebonden. Wat we wel doen is de wereld door een economische bril bekijken en zakelijk initiatief aanmoedigen. Maar we zijn geen slaafse Keynesianen of gaan niet plots alles door een Krugmanianse of anti-Krugmanianse bril zien. Evenmin zijn we een Vokablad. Voor ons tellen de feiten, geen vooringenomen standpunten. We zijn pro Europa, maar ook dat genuanceerd. Ik

geloof echt in degelijke, ouderwetse journalistiek: zo feitelijk mogelijk berichten. Mensen met een politieke partijkaart, die horen hier niet thuis. Je mag wel een mening hebben en die mag ook in de krant. Alleen moet het dan duidelijk zijn dat het een mening is en geen feit. De dag dat ik hier tot een marionet word gereduceerd, stop

ik ermee. En een paar keer per jaar met de ceo van het bedrijf van gedachten wisselen over de digitale toekomst van de krant is toch iets anders dan je laten vertellen over wie je wel en niet mag schrijven. Dat zal hier sowieso niet lukken.”

Hoe ziet u de toekomst?

“Hier voort doen, hè (*lacht*). Ik ben hier nu een jaar aan de slag en ik hoop vurig dat ik dit iets langer kan doen dan de gemiddelde hoofdredacteur, die na 2,2 jaar al vertrekt. Soms mis ik het veldwerk wel. Je beseft soms niet hoe je echt van op de eerste rij heel interessante mensen en ontwikkelingen meemaakt. Je komt ook op zoveel boeiende plaatsen waar andere mensen niet komen. We zijn de bevoorrechte getuigen van de wereld. Maar het ontbreekt journalisten aan zelfkritiek. We bengelen onderaan de vertrouwensindex. En wat doen we? We halen de schouders op en schuiven de zwarte piet door, want het ligt altijd wel aan andere collega's. Het zou ons echt wel zorgen moeten baren dat de mensen ons niet meer geloven.”

‘Met onze betaalde site hebben we nu wel een businessmodel dat rendabel is, maar de strijd is nog lang niet gestreden.’

Beslissing over de klacht van mevrouw Véronique De Kock tegen TV Familie

Met een brief van 30 november 2011 dient advocaat Dominique Blommaert namens mevrouw Véronique De Kock en haar zoon Sebastien klacht in tegen *TV Familie*. Aanleiding is een artikel van 9 november 2011 over de nieuwe relatie van klaagster waarin uitspraken van de minderjarige zoon van klaagster worden geciteerd. Namens *TV Familie* heeft hoofdredactrice Isabelle Vandenberghe op 13 maart 2012 geantwoord op de klacht. (...) Op het einde van de hoorzitting werd de advocaat van *TV Familie*, Geert Glas, op zijn verzoek apart gehoord over de identiteit van de anonieme bron.

DE FEITEN

Op 9 november 2011 publiceert *TV Familie* een artikel met als titel 'Een man probeert mama te stelen', en in een kader 'Zoontje lijdt onder nieuwe liefde van Véronique De Kock', met foto's van klaagster, haar zoontje en haar nieuwe vriend. Het artikel wordt op de cover aangekondigd met een foto van klaagster en haar zoon, met als titels 'Een man wil mama stelen' en 'Zoontje dupe van Véro's nieuwe liefde'. In het artikel wordt, naar aanleiding van een uitspraak die het zoontje tegen zijn schooljuf zou hebben gedaan, onder meer beweerd dat het kind lijdt onder de nieuwe relatie van zijn moeder, terwijl zij de week voordien in een interview met *TV Familie* net het omgekeerde had beweerd.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Volgens klaagster zijn het artikel en de titels op de cover bijzonder grievend voor haar en haar zoontje, die omwille van de sensatie wordt misbruikt, en zijn meerdere regels van de Code geschonden.

- 1. Waarheidsgetrouwe berichtgeving:** de titels op de cover en de titel van het artikel wekken ten onrechte de indruk dat de journalist de uitspraak van de zoon zelf zou hebben gehoord. Bovendien is de bewering dat de zoon de dupe is van de nieuwe liefde flagrant onjuist.
- 2. Controleplicht:** de journalist maakt de bron van zijn informatie niet bekend, wat nochtans noodzakelijk is voor het verifiëren en inschatten van de (on)geloofwaardigheid van de beweerde uitspraak. Hij had, gezien het om een anonieme bron gaat, het waarheidsgehalte van de informatie alleszins moeten controleren bij de betrokkenen, met name bij klaagster.
- 3. Recht op wederhoor:** klaagster werd niet gecontacteerd door de journalist, terwijl wel ernstige beschuldigingen worden geuit, met name dat haar zoontje de dupe is van haar nieuwe relatie.
- 4. Privacy:** De minderjarige zoon wordt met naam en foto vermeld. Bovendien zou de beweerde uitspraak hebben plaatsgevonden in een bij uitstek vertrouwelijke context, namelijk tegenover een schooljuf. Een minderjarige moet erop kunnen vertrouwen dat dergelijke gesprekken vertrouwelijk blijven. Ongeacht het waarheidsgehalte van deze uitspraak, heeft de journalist dat vertrouwen geschonden zonder dat daartoe enige reden of maatschappelijk belang bestond.

Volgens de advocaat van *TV Familie* is De Kock een BV die zelf in de media prominent uitpakt met haar zoontje en die ook al meerdere keren commentaar heeft gegeven op haar nieuwe relatie en hoe haar zoontje hierop reageert. Wanneer de journalist van *TV Familie*, na een eerder interview met klaagster waarin ze vertelde dat haar zoontje geen problemen heeft met haar nieuwe relatie, verneemt dat dit blijkbaar wel het geval is, kan klaagster zich niet beroepen op een schending van haar privéleven, vermits ze zelf over diezelfde problematiek meerdere keren heeft gecommuniceerd. De advocaat van *TV Familie* heeft tegenover de rapporteringscommissie van de Raad de identiteit van de bron bekendgemaakt. De journalist maakt daarbij aannemelijk dat het niet de schooljuf is geweest die het vertrouwen van het kind heeft beschaamd.

TV Familie publiceerde een week voor het betwiste artikel een interview met klaagster, waarin ze uitgebreid commentaar kon geven op haar relatie. Dit artikel is een aanvulling daarop, zodat het eerste artikel als een vorm van wederwoord kan worden beschouwd.

BESLISSING

1. Waarheidsgetrouw karakter van de berichtgeving

Het louter citeren van een uitspraak die de journalist niet zelf heeft gehoord, maar die hij uit een betrouwbare bron heeft vernomen, maakt op zich geen beroepsethische fout uit.

2. Bronnengeheim

De journalist heeft het recht om de identiteit van zijn bron te beschermen.

3. Privacy

De Raad is van oordeel dat gesprekken tussen een kind en zijn schooljuf in een zeer specifieke context gebeuren en vertrouwelijk zijn en moeten blijven. De informatie waarover het artikel bericht, behoort bovendien tot de privésfeer. Klaagster mag dan een BV zijn die met haar zoontje in de media verschijnt, dat ontslaat de journalist niet van de plicht het privéleven te respecteren en niet verder aan te tasten dan noodzakelijk in het maatschappelijk belang van de berichtgeving. Zeker bij mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie, zoals minderjarige kinderen, dient bijzonder omzichtig te worden omgegaan met gegevens uit het privéleven. Om die reden, en gelet op de vertrouwelijke context waarin de vermeende uitspraken gebeurden, meent de Raad dat *TV Familie* deze informatie niet had mogen publiceren.

4. Wederhoor

De Raad is van oordeel dat een interview dat een week eerder werd gepubliceerd, niet kan worden beschouwd als een wederwoord, temeer daar het tweede artikel nieuwe informatie bevat. Gesteld dat de journalist deze informatie had mogen gebruiken, dan had hij die informatie moeten checken bij klaagster en haar de mogelijkheid moeten geven hierop te reageren, zeker gezien het feit dat het om een anonieme bron ging.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is gegrond.

Brussel, 13 september 2012

Beslissing over de klacht van de heer Nicolas Liébart en mevrouw Debby Pfaff tegen *Dag Allemaal* en de heer Serge Vanhellemont, journalist

Met een brief van 13 december 2011 dient mevrouw Willemijn van Dommelen, managing director van *Montecatini Talent Agency*, namens de heer Nicolas Liébart en mevrouw Debby Pfaff klacht in tegen *Dag Allemaal* en journalist Serge Vanhellemont. Aanleiding is een artikel in *Dag Allemaal* van 29 november 2011, met als titel: 'Onheilspellende berichten over het danscafé van Debby Pfaff en Nicolas'. Ilse Beyers, hoofdredacteur van *Dag Allemaal*, antwoordt hierop met een brief van 6 februari 2012. (...)

DE FEITEN

Op 29 november 2011 publiceert *Dag Allemaal* een artikel over 'onheilspellende berichten' die circuleren over het danscafé B-52 van Debby Pfaff en Nicolas Liébart in Kruike. Het artikel wordt op de cover aangekondigd onder de titel: 'Debby & Nicolas opnieuw schietschijf van Pfaff-haters. Wij checken de onheilspellende berichten'. Het artikel is gebaseerd op een groot aantal gesprekken, zowel met mensen die met naam worden genoemd als anonieme personen, plus een interview met Nicolas Liébart en een reactie van van Dommelen. Voor publicatie ontvangt *Dag Allemaal* een brief van van Dommelen met het verzoek geen artikel over het danscafé te publiceren, en in tweede instantie om het volledige artikel voor publicatie te kunnen nalezen.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Volgens van Dommelen, die optreedt namens Liébart en Pfaff, heeft *Dag Allemaal* het artikel gepubliceerd ondanks hun uitdrukkelijke verzoek om hen met rust te laten en geen artikel te publiceren. Bovendien heeft de journalist zich ongevraagd aangeboden aan het café mét fotograaf, wat een inbreuk op hun privacy betekent. Naast het feit dat dit alles 'emotioneel bedrukkend werkt' menen klagers dat het artikel gebaseerd is op roddels en neerkomt op laster en eerroof.

Dag Allemaal betwist ten eerste dat de privacy van klagers is geschonden. Het artikel betreft problemen met het danscafé waarmee klagers zelf herhaaldelijk de publiciteit hebben opgezocht. Het bezoek van journalist Vanhellemont, waar hij ontvangen werd door een van de klagers die ook een interview toestond, kan evenmin als een inbreuk op hun privacy worden bestempeld.

Ten tweede betwist *Dag Allemaal* dat het artikel eenzijdig of lasterlijk zou zijn. Er werden een groot aantal personen ondervraagd die rechtstreeks of onrechtstreeks met het danscafé zijn betrokken, inclusief uitbater Liébart en manager van Dommelen. Het artikel bestaat dan ook uit een evenwichtig geheel van meningen en reacties uit uiteenlopende hoeken. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat deze getuigenissen niet waarheidsgetrouw zouden zijn weergegeven. Het artikel geeft geenszins blijk van enig opzet om enkel 'tegenstanders' van klagers aan het woord te laten, wel integendeel. Klagers brengen ook geen enkel concreet element aan dat het artikel onjuist zou zijn. Ze aanvaarden gewoon niet dat er negatieve berichten verschijnen.

Ten slotte is er nooit een afspraak gemaakt om het volledige artikel te laten nalezen, maar heeft het blad er vrijwillig mee

ingestemd om de interviews met Liébart en van Dommelen te laten nalezen.

BESLISSING

Gelet op de bekendheid van klagers en het feit dat zij met hun danscafé op eigen initiatief herhaaldelijk in de pers zijn gekomen, kan het *Dag Allemaal* niet kwalijk worden genomen dat het informatie over moeilijkheden met de uitbating checkt en besluit om hieraan een artikel te wijden. De Raad stelt vast dat het artikel gebaseerd is op tal van bronnen, zowel personen die met naam worden genoemd als anonieme getuigen, en zeker geen eenzijdig of lasterlijk beeld ophangt over de vermeende problemen met het danscafé. Klagers brengen geen concrete elementen aan om hun bewering te staven dat het artikel foutieve of lasterlijke informatie zou bevatten. Bovendien kreeg zowel uitbater Liébart als manager van Dommelen uitgebreid de kans om te reageren.

Bij zijn bezoek aan het café heeft journalist Vanhellemont zich als journalist bekendgemaakt. Dat een journalist onaangekondigd een publiek toegankelijk café bezoekt en bij die gelegenheid de uitbater interviewt, kan bezwaarlijk als een inbreuk op de privacy worden bestempeld.

De Raad meent ten slotte dat *Dag Allemaal* correct heeft gehandeld door op verzoek de interviews met Liébart en van Dommelen te laten nalezen, maar niet verplicht is om het integrale artikel voor publicatie te laten nalezen.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is ongegrond.

Brussel, 13 september 2012

Beslissing over de klacht van de heer Ludo Poppe tegen *Humo* en de heren Bart Vanegeren en Peter Schoenaerts, journalisten

Met een brief van 29 februari 2012 dient advocaat Peter Marx namens de heer Ludo Poppe, tv-producent, klacht in tegen *Humo*, journalist Peter Schoenaerts en (toenmalig) hoofdredacteur Bart Vanegeren. Aanleiding is een artikel in *Humo* met als titel 'Van het kastje naar de muur: Demasqué van de Reality-TV. Het schermen achter de schermen'. Op 21 maart 2012 heeft Bart Vanegeren geantwoord op de klacht. (...)

DE FEITEN

Op 30 januari 2012 publiceert *Humo* een artikel met als titel 'Van het kastje naar de muur: Demasqué van de Reality-TV. Het schermen achter de schermen'. Dit artikel over het 'reilen en zeilen achter de schermen van de realitytelevisie', is het eerste in een reeks over reality-TV. Het artikel wordt op de voorpagina aangekondigd met als titel 'Achter de schermen van Reality-TV. 15 jaar bedrog, doden & drugs'. In het artikel worden enkele voormalige deelnemers en medewerkers aan dergelijke programma's geïnterviewd over gebeurtenissen die zich tijdens de opnames van onder meer *Peking Express* zouden hebben voorgedaan: manipulatie en misbruik van kandidaten, drugsgebruik en -handel, verkeersongevallen met vluchtmisdrijf, racistische praktijken, onderbetaling van medewerkers, overdreven winsten, enzovoort.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Volgens klager worden zowel in de covertitel als in het artikel onterecht zeer ernstige beschuldigingen tegen zijn persoon geuit, zelfs over strafbare feiten. Ten tweede heeft *Humo* het recht op wederhoor niet loyaal toegepast.

1. Onterechte beschuldigingen

Klager betwist formeel de beschuldigingen dat er tijdens de opnames van *Peking Express*, gemaakt door het productiehuis Kanakna, waarvan hij destijds bestuurder was, ongevallen met vluchtmisdrijf zijn gebeurd, dat klager zijn medewerkers verbod te stoppen bij ongevallen of aangifte te doen, dat er met zijn medeweten drugs werden gebruikt en gesmokkeld enzovoort. Al deze beschuldigingen zijn hoofdzakelijk gebaseerd op drie volgens klager onbetrouwbare getuigenissen die onvoldoende werden gecheckt.

- Marc Hoogsteyns, ex-medewerker van Kanakna, die zich in 2006 in *De Standaard* al zeer kritisch had uitgelaten over realityprogramma's. Deze getuige is niet neutraal vermits hij na een conflict met klager werd ontslagen; zijn eerdere beweringen gaven nooit aanleiding tot enig onderzoek en werden nooit bevestigd door de meer dan 100 medewerkers en 80 kandidaten van *Peking Express*; hij geeft toe dat zijn beweringen omtrent het verbod om te stoppen bij ongevallen of aangifte te doen niet verifieerbaar zijn.

- Barbara Kuipers, voormalig medewerker van onder meer *Peking Express* en auteur van een fictieboek over realitytelevisie. *Humo* citeert uit dat boek, met name over een ongeval met vluchtmisdrijf, maar het is niet duidelijk of hier om een werkelijk gebeurd feit dan wel om fictie gaat. Tijdens het interview heeft de journalist Kuipers hierover niet ondervraagd. Tegenover de Nederlandse raadsman van klager heeft zij bevestigd zelf nooit een ongeval bij *Peking Express* te hebben meegemaakt, laat staan een vluchtmisdrijf. Waar ze zelf aan het woord komt zijn haar getuigenissen, onder meer over drugsgebruik, van horen zeggen. Bovendien is het niet duidelijk of het hier om Kanaknaproducties ging. Ten slotte moeten haar uitspraken ook gezien worden in het kader van promotie voor haar boek.

- Leo De Bock, voormalig algemeen directeur van Kanakna. Ook deze getuige is niet neutraal omdat hij na een conflict met klager werd ontslagen, omdat hij - zoals hij zelf zeer duidelijk aangeeft - zelf nooit aanwezig is geweest bij de opnames en de vermeende

feiten alleen kent van horen zeggen en omdat hij politiek actief was en zocht naar thema's waarop hij zich kon profileren.

De journalist behoorde dat te weten - zeker wat Hoogsteyns betreft die na zijn eerder artikel in *De Standaard* door klager al een "leugenaar" was genoemd - en had de waarachtigheid van de beschuldigingen aan het adres van klager moeten dubbelchecken, zeker vermits een aantal van die beschuldigingen betrekking hebben op strafrechtelijke feiten (aanzetten tot vluchtmisdrijf, verbod aangifte te doen, drugshandel en -gebruik). Klager voegt een uitgebreide lijst van reacties toe van voormalige medewerkers en kandidaten die de beschuldigingen ontkennen. Klager heeft trouwens een gerechtelijke procedure ingeleid tegen twee van deze getuigen.

Wat specifiek de beschuldiging van het aanzetten tot het plegen van vluchtmisdrijf betreft, stelt klager dat hij nooit een dergelijke instructie heeft gegeven, maar dat er integendeel snelheidsbeperkingen werden opgelegd en iedereen de plicht had om te helpen als men onderweg een ongeval zag.

2. Wederhoor

Gelet op de zware beschuldigingen, waaronder strafbare feiten, diende aan klager in het artikel zelf op een ernstige manier een wederwoord te worden aangeboden. De vraag van *Humo* via een Facebookbericht voor een telefonisch interview, waarin alleen naar een gesprek met Hoogsteyns werd verwezen, was in zeer algemene termen gesteld. Klager dacht dat het om de oude beschuldigingen ging van iemand die hij eerder al onbetrouwbaar had genoemd, en waarop hij niet wilde reageren.

Het tweede bericht, waarin sprake is van 'meerdere getuigen die bevestigen of aanvullen wat Hoogsteyns vertelt over excessen die hij heeft meegemaakt', verzwijgt dat er nieuwe extra en zware beschuldigingen worden geuit, en dat een van de getuigen een voormalig directeur van Kanakna was. Indien klager dit had geweten, had hij wél gereageerd.

Volgens klager gaat het hier om misbruik en manipulatie van het recht op wederwoord. Tenslotte heeft *Humo* de schriftelijke reactie van klager "dat Ludo Poppe niet wenst te reageren vanwege de onbetrouwbaarheid van de gebruikte getuigen", die uitdrukkelijk bedoeld was als wederwoord indien zijn naam zou worden genoemd, onvolledig weergegeven door enkel te melden dat Ludo Poppe "niet wenst te reageren".

Humo voert in hoofdzaak drie elementen aan: de beschuldigingen gaan niet rechtstreeks over klager, de getuigen en getuigenissen zijn wel betrouwbaar en klager werd wel om een reactie gevraagd.

1. Het betwiste artikel maakt deel uit van een artikelenreeks over realitytelevisie, waarbij de focus zeker niet ligt bij één programma of één productiehuis. Klager meent ten onrechte dat de feiten die in het artikel worden signaleerd in zijn schoenen worden geschoven of dat hij verantwoordelijk wordt geacht voor alles wat verkeerd loopt in het reality wereldje. Zo staat nergens in de tekst dat hij racisme, drank- en drugsmisbruik en drugssmokkel zou hebben toegelaten, wél dat die zaken voorkwamen toen hij bestuurder was van Kanakna. Ook staat nergens in het artikel dat hij mensen het bevel gaf om door te rijden na een ongeval. Wat de covertitel betreft ('15 jaar bedrog, doden en drugs') stelt *Humo* dat deze titel op de hele reeks slaat, waarin deze drie elementen inderdaad aan bod komen. Klager wordt hierbij niet genoemd, laat staan met de vinger gewezen.

2. Volgens *Humo* zijn de drie getuigen die met naam worden genoemd wel degelijk betrouwbaar, bevestigen zij elkaar en vullen zij elkaar aan. Enkele anonieme getuigen bevestigen op hun beurt die getuigenissen. Wat getuige Kuipers betreft, heeft zij

zelf aangegeven dat haar fictieboek grotendeels gebaseerd is op waar gebeurde feiten, en heeft zij haar verklaringen, onder meer dat zij getuige was van een ongeval, tegenover *Humo* bevestigd. Getuige De Bock was als algemeen directeur van Kanakna bijzonder goed op de hoogte van het reilen en zeilen van het productiehuis en van de praktijken die bij sommige van deze programma's gebeuren. De getuigenis van iemand op die positie heeft extra waarde. Toen hij geïnterviewd werd, was hij niet langer politiek woordvoerder, maar werkte hij voor een privébedrijf, zodat de getuigenis helemaal niet politiek geïnspireerd is. Wat de steunmails betreft die klager aan het dossier heeft toegevoegd, legt *Humo* op zijn beurt enkele minder flaterende mails voor die door klager van zijn forum waren verwijderd.

3. *Humo* heeft klager twee keer schriftelijk om een reactie gevraagd, waarop hij uitdrukkelijk weigerde in te gaan. In de tweede mail werd duidelijk gesteld dat er bijkomende getuigen en informatie waren.

Humo was niet verplicht om de schriftelijke reactie van klager integraal over te nemen, vermits het om een weigering ging. De reden van die weigering – onbetrouwbare getuigen – was niet relevant gezien klager naar eigen zeggen niet wist wie die getuigen waren en vermits *Humo* die getuigen wél betrouwbaar vond.

BESLISSING

1. Over de betrokkenheid van klager

De stelling van *Humo* dat de beschuldigingen van onder meer strafbare feiten niet specifiek betrekking hebben op *Peking Express* of andere producties van Kanakna, en dat klager niet persoonlijk verantwoordelijk wordt gesteld voor die feiten, wordt door de Raad niet gevolgd. Klager wordt in het artikel herhaaldelijk met naam genoemd, en als verantwoordelijke voor bepaalde mistoestanden aangewezen, rechtstreeks of onrechtstreeks als baas van Kanakna. In het naschrift bij het artikel wordt ook uitdrukkelijk naar hem verwezen als 'de grote baas van Kanakna ten tijde van de verhalen in dit artikel'. Hij wordt ook expliciet in verband gebracht met strafbare feiten, zoals bijvoorbeeld een ongeval met vluchtmisdrijf, waarbij hij zou geweigerd hebben om aangifte te laten doen en gedreigd hebben met sancties. Ook zou hij het bevel hebben gegeven om door te rijden als er een ongeluk gebeurde.

Daar staat echter tegenover dat het artikel deel uitmaakt van een artikelenreeks over realityprogramma's in het algemeen en dat de covertitel op die hele reeks slaat. De covertitel zelf verwijst niet rechtstreeks naar klager of zijn productiehuis.

2. Over de beschuldigingen

Het komt de Raad niet toe de waarachtigheid van de feiten te beoordelen. De Raad moet nagaan of de journalist, in overeen-

stemming met artikel 2 van de code, alleen informatie heeft gepubliceerd waarvan de oorsprong hem gekend is, en de waarachtigheid van de informatie voldoende heeft gecheckt.

De Raad stelt vast dat de journalist meerdere bronnen heeft gecontacteerd, waarvan er drie in het artikel met naam worden genoemd, om zijn informatie te checken. De journalist heeft aanmerkelijk gemaakt dat er geen reden was om de betrouwbaarheid van deze getuigen in twijfel te trekken. Deze drie getuigen bevestigden verschillende van de aangeklaagde feiten, onder meer betreffende drugsgebruik en –smokkel, ongevallen en twee dodelijke incidenten tijdens opnames van *Peking Express*.

De specifieke beschuldigingen betreffende instructies om bij een ongeval door te rijden en het verbod om aangifte te doen, waarmee klager rechtstreeks in verband wordt gebracht, zijn echter afkomstig van één enkele bron, waarvan de journalist wist dat zij een conflict had met klager. De Raad meent dat de journalist formele bevestiging had moeten krijgen uit minstens één andere goedgeplaatste bron alvorens deze beschuldigingen te publiceren, zeker gelet op het feit dat het zeer ernstige feiten van strafrechtelijke aard betreft. Nergens in het artikel blijkt dat deze bevestiging werd verkregen.

3. Over het wederhoor

De Raad stelt vast dat *Humo* klager minstens twee keer om een reactie heeft gevraagd. De Raad meent dat de journalist, gezien de nieuwe, ernstige en zelfs strafrechtelijke beschuldigingen die in het artikel worden geuit en de hoedanigheid van een van de getuigen, meer uitleg had moeten geven in zijn vraag om een reactie. Anderzijds is klager zeer vertrouwd met de media. Hij heeft van meet af aan een principiële standpunt ingenomen om niet te reageren en hij heeft elk gesprek met de journalist, waardoor hij bijkomende informatie over de inhoud van het artikel had kunnen krijgen, geweigerd.

In die omstandigheden meent de Raad dat *Humo* niet kan worden verweten het recht op wederhoor niet te hebben toegepast of te hebben misbruikt.

De Raad stelt vast dat *Humo* de korte schriftelijke reactie van klager, waarin hij motiveert waarom hij niet wenst te reageren, weliswaar onvolledig heeft weergegeven. Rekening houdend met de omstandigheden, onder meer het feit dat klager in zijn reactie zelf beschuldigingen uit tegenover de getuigen, maakt dit echter geen beroepsethische tekortkoming uit.

De Raad is daarom van oordeel: de klacht is gegrond op één specifiek onderdeel:

de journalist heeft bepaalde ernstige beschuldigingen, met name instructies om bij een ongeval door te rijden en het verbod om aangifte te doen, onvoldoende gecheckt.

Brussel, 13 september 2012

Colloquium tien jaar Raad voor de Journalistiek

De Raad voor de Journalistiek bestaat tien jaar. Aanleiding om even stil te staan, terug te kijken op wat er tot op heden is bereikt en vooruit te kijken naar wat er beter kan.

De Raad organiseert daarom een **feestcolloquium**. De viering vindt plaats op woensdagmiddag **17 oktober** e.k. in conferentiecentrum **Elzenveld, Lange Gasthuisstraat 45 in Antwerpen**.

Het programma ziet eruit als volgt:

- **15 u Onthaal met koffie**
- **16 u** Opening van het colloquium door Wim Criel, *voorzitter Rvdj*
- **16u10** Verwelkoming door mevrouw Cathy Berx, *gouverneur provincie Antwerpen*
- **16u20** Facts and figures over tien jaar Raad, door Flip Voets, *ombudsman Rvdj*
- **16u40** Bespreking van de uitspraken van de Raad, door prof. Dirk Voorhoof (*UGent*)
- **17u10** Paneldebat over de toekomst van de journalistieke zelfregulering, met Peter Vandermeersch, *hoofdredacteur NRC*, prof. Katia Segers, *voorzitter VRM*, André Linard, *secretaris-generaal Conseil de déontologie journalistique*, Tom Naegels, *ombudsman De Standaard* en Frederik De Swaef, *hoofdredacteur Story*. Moderator: Tim Pauwels, *journalist VRT*.

Het colloquium wordt gevolgd door een **receptie**.

Deelname is gratis, maar graag zien we uw aanwezigheid vooraf bevestigd met een mail naar info@rvdj.be.

TIn deze maandelijkse rubriek duikt Manu Adriaens in de geschiedenis van de Vlaamse journalistiek. Letter na letter ontdoet hij memorabilia uit het rijkgevulde media-archief van het stof: opmerkelijke uitspraken van perslui uit de afgelopen decennia, miniverhaaltjes die minstens een glimlach opwekken, wijsheden van oude ratten voor beginners in het vak. Een abecedarium voorbij de waan van de dag.

Tarief

In een *Humo*-interview wordt Yves Desmet, op dat moment hoofdredacteur van *De Morgen*, gevraagd naar zijn favoriete onenightstand. Desmet zet een lofserenade in aan het adres van Mireille Schreurs, de vrouw van politicus Karel De Gucht. Twee weken later krijgt Desmet een telefoontje van De Gucht. Die deelt de journalist fijntjes mee dat hij aanwezig is op een receptie van de Albanese ambassade en dat de tarieven van de plaatselijke huurmoordenaars nogal mee blijken te vallen.

Tegenprestatie

Hét kantelmoment in de carrière van schilder Luc Tuymans was zijn tentoonstelling in 2004 in Tate Modern. Zo denkt hij er alvast zelf over. Tuymans (in *Humo*): "Toen haalde ik daar namelijk in eigen land het VRT-journaal en *TerZake* mee. Daardoor ging de man in de straat in Antwerpen, die wellicht nog altijd vindt dat hedendaagse kunstenaars gekken zijn, me ineens vriendelijk met 'meneer Tuymans' aanspreken (*lachje*) Nu, ik ben toen niet vanzelf in die televisieprogramma's opgedoken. De VRT had me voorgesteld om een of andere kunststudent rond te leiden in het Rubenshuis, met een cameraploeg erbij. Dat wilde ik wel, maar er moest iets tegenover staan: ik heb toen gevraagd om, op de openingsdag van mijn tentoonstelling in Tate Modern, zowel in het journaal als in *TerZake* te komen. Het effect was enorm: er zijn veel Belgen naar Tate Modern gegaan, vaak mensen die zich anders niet in musea vertoonden. Ineens was ik een soort nationale trots."

Telefoon

(foto Nicolas Maeterlinck / België)

Decennia geleden, toen e-mail nog niet bestond en er zelfs nog geen gebruik werd gemaakt van telex, moesten wiewerjournalisten hun verslagen vanuit het buitenland naar hun redactie telefonisch doorseinen. Ter plaatse leidde dat vaak tot lange wachttoestanden voor de verslaggever, omdat de verbinding met het thuisfront niet altijd even makkelijk tot stand kwam. Zo maakte Jan Cornand van *Het Volk* het op een dag mee dat hij pas na ander-

half uur contact had met de telefoniste van de redactie in de Gentse Forelstraat. Toen hij eindelijk haar stem hoorde, zei hij: "Hallo? Jan Cornand." Nog voor hij kon vragen of ze hem wilde doorverbinden met de sportredactie, antwoordde de telefoniste: "Jan Cornand is hier niet, meneer. Hij zit momenteel in een buitenlandse rittenwedstrijd." Waarna ze de verbinding verbrak en Cornand weer een uur moest wachten.

Telefoonpaal

Piet Teigeler ruilde de journalistiek in voor het schrijven van thrillers. Hij illustreerde de macht van de media eens als volgt: "Breng een telefoonpaal elke dag tien seconden in beeld en binnen de maand heeft die een fanclub."

Tent

Joris Jacobs, de inmiddels overleden chef sport van *Het Nieuwsblad*, blikt terug op zijn ervaringen als jonge verslagge-

ver tijdens de Olympische Spelen van 1952 in Helsinki: "Daar kon ik me niet eens een hotelkamer veroorloven, dus overnachtte ik in een tent. Toen begon het te stortregenen, zodat ik mijn bed om het kwartier moest verplaatsen omdat er weer een nieuw lek was geslagen. Daarbij kwam dat het in Helsinki vroeg donker was. Met twee stoelen en een plank had ik een tafeltje gemaakt en bij schemerlicht schreef ik mijn stukken, terwijl het tentzeil in mijn gezicht wapperde. Het verschrikkelijke was: ik mocht niet naar Brussel bellen, want dat was te duur. Ik stuurde mijn stukken dus mee met de post. Al die tijd wist ik niet of Brussel nog leefde en of mijn stukken goed aankwamen. Ik was trouwens naar Helsinki getrokken met de boot. Op die boot had ik natuurlijk geen hut: alweer te duur. En de overvaart duurde 24 uren. Ik sliep aan het dek, in mijn overjas. Bijtend koud. Maar: ik was erbij!"

Terreur

In 2006 had Yves Desmet nog niet zijn culinaire column in *De Morgen*, maar signaleerde hij in een commentaarstuk wel al: "Op een deur van een Parijse eettent las ik onlangs: '*Ceci est un restaurant, pas une cabine téléphonique*.' Die man verdient een prijs, als één van de eerste verzetslieden tegen wat we vrijwillig als nieuwe terreur in ons leven toegelaten hebben."

Testament

Libelle interviewt in 1999 Guy Mortier. Of hij een testament heeft? Mortier: "Nee. Ik ga er gewoon van uit dat ze me vanzelf wel zullen mummificeren en in de ontvangsthal van *Humo* zetten. Het laatste jaar voor mijn pensioen."

Testosteron

Hoe zou het tegenwoordig gesteld zijn met het testosterongehalte van Carl Huybrechts, de ghostwriter van Bart De Wevers dieetboek? In 2003 speelde Huybrechts er open kaart over in *Dag Allemaal*: "Mijn testosterongehalte is toevallig héél hoog. Ik herinner me nog de tijd dat er voor het eerst sprake was van Viagra. Sportdokter Chris Goossens, een goeie vriend, zei me: 'Carl, jij moet me één ding beloven: jij mag die pil nooit gebruiken, want anders val jij iederéén lastig.'"

Carl Huybrechts (foto Kurt Desjander / België)

Thuisloos

Johan Anthierens spreekt in 1999 (één jaar vóór zijn dood) in *Humo* over zijn beruchte eigenzinnigheid, die hem geregeld deed uitwijken van de ene werkgever naar de andere: "Ik ben altijd een soort wandelende Jood geweest, zonder vaste stek, en met apart bezoekrecht. Ik stond op mijn vrijheid. Ik heb ook altijd in conflictsituaties met hoofdredacteurs geleefd, vanaf het prille begin. In mijn optiek hoorde dat gewoon zo. Ik vond dat alleen de pure, echte waarheid geschreven mocht worden. En dat je ook onverzettelijk moest zijn in het aanpakken van

iemand die in een tekst een foute komma had gezet. Ik wilde door niemand ingelijfd worden, al zag ik daar wel de praktische en financiële voordelen van in. Het was een beetje Lucky Luke spelen, hé. De *poor cowboy*."

Tijd

(foto Joël Saget / AFP/Belga)

Definitie door Gaston Durnez, voormalig redacteur van *De Standaard*: "Tijd: iets dat altijd ontbreekt in tv-debatten om een probleem verder uit te praten."

Timing

Mark Uytterhoeven, momenteel opnieuw volop in de belangstelling met de lancering van VIER, blikt terug op zijn carrière: "Niemand heeft zoveel geluk in zijn leven gehad als ik. Alles is op het juiste moment goed gevallen. Eerst met mijn programma rond de Wereldbeker voetbal in 1990, later met *Het huis van wantrouwen*. Als je dat nu opnieuw bekijkt, is het nauwelijks nog een cent waard, maar toen was het innoverende televisie voor Vlaanderen. Dat bedoel ik met 'alles is op het juiste moment goed gevallen'. Enfin, Kim Clijsters heeft ook veel geluk gehad: stel dat ze in de vijftiende eeuw had geleefd en goed kon tennissen, dan zou het niemand zijn opgevallen, want tennis bestond nog niet."

Toevallig

BV's pakken graag uit met de jammerklacht dat de *boekskes* steeds minder respect hebben voor hun privacy. Hoe ging het eraan toe in de tijd dat Louis van Raak nog de hoofdredacteur van *Story* was? Hij verklapte het in *Knack*: "We hadden een heel grote ruildeal met Eurodisney. Zo konden we BV's die niet met hun kinderen op de foto wilden – Bart Peeters, bijvoorbeeld – toch over de streep halen. Dan stuurden we hen een paar dagen naar Eurodisney, waar onze fotograaf ze opeens geheel toevallig tegen het lijf liep."

Toevoeging

Piet Piryns maakte het in zijn lange journalistieke carrière mee dat politici als een van de eersten gingen eisen een interview vóór publicatie te mogen nalezen. Hoe dat fiatteren soms een hilarische dimensie kreeg, vertelde hij in *De Tijd*: "Ik herinner me als de dag van gisteren mijn gesprek met de voormalige premier Paul Vanden Boeynants. Bij het uitschrijven had ik zitten dubben hoe ik die taal van VdB in een tekst kon omzetten. Uiteindelijk plaatste ik achter elke zin een uitroepteken, want zo sprak hij. Een woud van uitroeptekens: baf! baf! baf!. Ik was er niet helemaal gerust op toen Vanden Boeynants begon te lezen. Plots vroeg hij: 'Mag ik iets toevoegen?' Toen plaatste hij achter een van zijn uitspraken twee uitroeptekens."

Tolk

Tijdens de burgeroorlog in het voormalige Joegoslavië, begin jaren negentig van de vorige eeuw, knoopte *Knack*-journalist Dirk Draulans een liefdesrelatie aan met de vrouw die ter plaatse als zijn tolk fungeerde. Draulans (in *Humo*): "We hadden zelfs eens seks in een belegerd hotel. Spannend, hoor. Van twee kanten werden we aangevallen door moslims. Af en toe voelden we een raketgranaat inslaan, en dan daverde het. Buiten de gerant van het hotel waren we de enigen daar, mijn Servische vlam en ik. Ik was al zes weken met haar op schok. Ze nam me mee langs de fronten, anders was ik daar nooit geraakt. Dankzij haar vertrouwden de Serviërs mij, en vanwege onze relatie durfde ik ook te vertrouwen op haar vertalingen."

Toneel

Nog een observatie van gepensioneerd *De Standaard*-journalist Gaston Durnez: "Toneel is iets dat, te oordelen naar de krantenverslagen, alleen maar goed wordt gespeeld als er geen recensenten bij zijn."

Toppunt

"Het toppunt van drukfout: urratem." (Johan Anthierens)

Traag

Interviews met popartiesten zijn niet zelden verplichte praatjes. Frank Vander Linden, zanger van De Mens maar in een vorig leven journalist bij *Humo*, kan erover meepraten: "Een van mijn meest pr-achtige interviews was een gesprek met Leonard Cohen. Ik kreeg twintig minuten, en bij iemand die zo traag spreekt als Cohen, is dat héél weinig. (*lacht*) Maar het rare was: in die twintig minuten heeft hij zeker vijf dingen gezegd waar ik zelf echt iets aan heb gehad. Over schrijven, over geduld hebben, over jaren met iets bezig zijn en dan pas een deurtje ontdekken waardoor je vindt waar je naar zocht. Zijn beste uitspraak was: 'If you write about Love, Hate, History and Death, it's gonna come out as chickenshit. But if you write about chickenshit and you do it right, you're gonna talk about Love, Hate, History and Death.'"

Traan

Jazeker, een filmrecensent is ook maar een mens. Nic Balthazar (in 2003 in *Libelle*): "Ik herinner me dat ik ooit op het festival van Cannes om halftien 's morgens naar een echte *tearjerker* zat te kijken. Normaal gezien laat ik me niet zo makkelijk vangen, omdat ik de machinerie achter die ontroering te goed doorheb, maar ditmaal was het toch anders. Ik was moe, had maar een uur of vier geslapen, en ja, de tranen stroomden. Een andere keer had ik geen zakdoek en besloot dan maar mijn linkermouw op te offeren, maar zelfs dat bleek niet genoeg te zijn. En dan floept dat licht ineens aan, 1700 filmrecensenten gaan rechtop staan, en jij zit daar ineengedoken na te snorren, in de stille hoop dat je niet de enige bent. Toen ik voor mij een vrouw met rood-aangelopen ogen zag, wisselden we meteen een blik van verstandhouding. Niets is mooier dan samen te kunnen huilen, toch?"

Nic Balthazar (foto Dries Luyten/Belga)

Trendwatcher

Voormalig VRT-journalist Guy Polspoel uit in 2002 zijn twijfels over de macht die de marketeers steeds meer bij de openbare omroep krijgen: "Cas Vander Taelen heeft ooit een mooie vergelijking gemaakt. Stel dat er op het einde van de negentiende eeuw een marktonderzoek werd georganiseerd bij de kopers van schilderijen. Welke schilderijen wil het grote publiek? Wellicht lieflijke stillevenen en zigeunerinnetjes-met-kind. Denk je dat Picasso ooit aan de bak was gekomen als we het aan de trendwatchers hadden overgelaten? Geen enkele trendwatcher van de VRT had bij het grote publiek de behoefte ontdekt aan de programma's van Mark Uytterhoeven en zijn medewerkers. Ze hebben die programma's toch gemaakt, ze waren vernieuwend en hadden veel succes. Dat is dus een belangrijke taak van een openbare omroep: talent zoeken en het kansen geven. Ze moeten zich daar vooral niet bezighouden met het zoveelste doorslagje van een gekocht format."

Triestig (1)

Het levensmotto van voormalig *De Standaard*-editorialist Hugo De Ridder, die dit jaar tachtig wordt: "Een journalist zonder engagement is een triestig vent."

Triestig (2)

NOS-coryfee Mart Smeets bereikte onlangs officieel de pensioengerechtigde leeftijd, zodat hij bij de openbare omroep van onze noorderburen alleen nog zal worden ingezet voor 'speciale projecten'. In zijn boek *De Tour wacht op niemand*, dat in 2007 verscheen, memoreert hij zijn eerste jaren als verslaggever in de Ronde van Frankrijk. De Belgische collega's vielen hem in die tijd vooral op om een niet zo flatterende reden. Smeets: "Als ik naar de klassieke Belgische wieljournalist keek, zag ik trieste aanmaak van alcoholici. Mannen die liters bier, goedkope wijn en 's avonds laat cognac verzwoegen, gallicht lam werden en met rode koppen de ochtend binnenwandelden om alles opnieuw te gaan beleven."

Troost (1)

Sigrid Spruyt (foto Kurt Desplenter / België)

Sigrid Spruyt, tegenwoordig mevrouw Raymond Van het Groenewoud maar tevoren jarenlang ankervrouw van het VRT-journaal, krijgt in 2001 van *Knack* de vraag waarom er in nieuwsuitzendingen vooral aandacht wordt besteed aan dood en macht,

terwijl de liefde nauwelijks aan bod komt. Spruyt: "Misschien omdat het is zoals Salomé het zingt in de gelijknamige opera op tekst van Oscar Wilde: 'Het geheim van de liefde is groter dan het geheim van de dood.' Kijk, liefde speelt zich af in iemands privéleven. Oké, er zijn kranten en tijdschriften die erover berichten en die gretig worden gelezen. Misschien biedt dat sommigen troost: ze zien dat het elders ook niet altijd perfect is. De troost van de miserie van een ander. Maar de nieuwssector is geen troostsector. Aan de andere kant: ik ontvang soms brieven met de boodschap van kijkers dat ze blij zijn omdat wij de gebeurtenissen in deze chaotische wereld ordenen, overzichtelijk maken en in begrijpelijke woorden overbrengen. Mensen hebben hoe langer hoe minder vat op de dingen. Het journaal is hun venster op de wereld, en daar zijn ze dankbaar om. Ook dat is een troost."

Troost (2)

Hugo Camps in het woord vooraf van zijn boek *In de ogen*: "Interviewen is een voorrecht: sociale afstanden vallen weg, onbekende werelden gaan open, nieuwe systemen tegen angst en verdriet dienen zich aan. Een mooi interview is een bron van troost. Iemand in een rolstoel horen zeggen: 'Hoge hakken dragen en niet kunnen lopen, dat is pas humor...' Dan kun je weer een tijd voort."

U

Uitdaging (1)

Wat is een goede foto? Vakman Michiel Hendryckx in zijn eigen krant *De Standaard*: "Een foto moet niet cryptisch zijn, maar je moet de kijker wel uitdagen om moeite te doen. Ik hou niet van hapklare brokken. Ze zeggen dat we in een visueel tijdperk leven, maar er zijn nog nooit zoveel mensen analfabeet geweest in het lezen van beelden. Tja, er bestaat ook geen opvoeding in."

Uitdaging (2)

Bart Steenhaut, muzikeredacteur van *De Morgen* en bevriend met de in 2009 overleden zangeres Yasmine, haalt persoon-

lijke herinneringen aan haar op in een 'in memoriam' dat hij in briefvorm schrijft: "Ondanks de gigantische mediabelangstelling voor je huwelijk met Marianne - het eerste beroemde lesbo-huwelijk, hoera! - werden er geen journalisten op jullie trouwfeest toegelaten. Niemand, behalve mijn vriendin - toen medijournaliste bij *Het Laatste Nieuws* - en ikzelf. Dat stil houden voor onze redacties was niet evident. Maar dat vond jij net een deel van de uitdaging. Vriendschap komt voor de job. Ook al had die dag elke redactie de sloop willen hebben. Net zoals er achteraf ook weekbladen waren die flink wat geld overhadden voor het eerste dubbelinterview met jou en Marianne. Die paar keer dat we met zijn vieren uit eten zijn geweest konden we daar lang en uitgebreid over fantaseren. Wat zouden ze bij *Dag Allemaal*, *Story* en *TV Familie* niet veil hebben voor een bandje met ons gesprek? Het verste dat ze ooit waren gegaan, was een prijs in natura. Een wereldreis met alles erop en eraan. Niet dat ze dat ooit luidop zullen toegeven. Maar zo gaat dat in die branche."

Yasmine (foto Jorge Dijk / België)

lijke herinneringen aan haar op in een 'in memoriam' dat hij in briefvorm schrijft: "Ondanks de gigantische mediabelangstelling voor je huwelijk met Marianne - het eerste beroemde lesbo-huwelijk, hoera! - werden er geen journalisten op jullie trouwfeest toegelaten. Niemand, behalve mijn vriendin - toen medijournaliste bij *Het Laatste Nieuws* - en ikzelf. Dat stil houden voor onze redacties was niet evident. Maar dat vond jij net een deel van de uitdaging. Vriendschap komt voor de job. Ook al had die dag elke redactie de sloop willen hebben. Net zoals er achteraf ook weekbladen waren die flink wat geld overhadden voor het eerste dubbelinterview met jou en Marianne. Die paar keer dat we met zijn vieren uit eten zijn geweest konden we daar lang en uitgebreid over fantaseren. Wat zouden ze bij *Dag Allemaal*, *Story* en *TV Familie* niet veil hebben voor een bandje met ons gesprek? Het verste dat ze ooit waren gegaan, was een prijs in natura. Een wereldreis met alles erop en eraan. Niet dat ze dat ooit luidop zullen toegeven. Maar zo gaat dat in die branche."

Uiterlijk

Voor zijn boek *De koningin was in twee stukken* maakte Jan Van Rompaey een selectie van de bizarre brieven die hij kreeg tijdens zijn carrière bij de openbare omroep. Dit was er zo een: "Geachte heer Van Rompaey (of Van Butsel), ik heb uw programma's op de BRT gehoord en altijd gevolgd, en uw stem kwam mij vertrouwd over, ik hield er zelfs van. Nu ik u gisteren op de tv als presentator zag, dacht ik onmiddellijk aan een vroegere vriend, een zekere Jean-Louis Van Butsel. Is het misschien toeval, maar uw uiterlijk is als een druppel water vergelijkend met mijn vroegere vriend Jean-Louis Van Butsel. Daarom deze vraag: bent u of kent u Jean-Louis Van Butsel? Geachte heer, zou u zo vriendelijk willen zijn een kleine tip te geven, zodat ik niet meer in het duister tast."

Ultiem

Het tienerweekblad *Joepie* interviewt in 1977 journalist Johan Anthierens, die door zijn medewerking aan het tv-programma *De Wies Andersen Show* een bekend gezicht is geworden. Vraag van *Joepie*: "Indien je nog een uur te leven had, wat zou je dan doen?"

Anthierens: "Er een uur over nadenken."

Urinezuur

Schrijver Hugo Claus neemt in 1993 dan toch maar even de maat van enkele Vlaamse theaterrecensenten die zijn werk al jarenlang volgen. Dat doet hij in een open brief in *Humo*: "Tot nu toe, na veertig jaar toneel, een vijftigtal toneelstukken, heb ik me niet één keer publiekelijk uitgelaten over wat er mij zo allemaal te beurt viel. Sereen, bijna waardig, heb ik kennis genomen van zowel de hoon, het gemelijk gekwaak als van de onverdiende lof. Zo heb je van mijn hand nooit één woord gelezen over de kwalijke maagzuurlucht die W. Van Gansbeke in *De Morgen* verspreidt, nooit heb ik de schrijnend nutteloze gestalte van F. Six van *De Standaard* opgeroepen, nooit heb ik een lettergreep aan de in *Knack* keffende dwerg E. De Heer gewijd. Deze heren pissen tegen het Parthenon. Daardoor wordt het Parthenon niet aangetast, want daarvoor is hun urinezuur te waterig."

Bronnen: naast de vermelde boeken werd voor deze aflevering gebruik gemaakt van jaargangen van *Humo*, *De Morgen*, *De Standaard*, *Knack*, *De Tijd*, *Libelle*, *Dag Allemaal* en *Joepie*.

Onder embargo

Ook in Brugge beloven de gemeenteraadsverkiezingen bijzonder spannend te worden – zij het dan zonder de aanvankelijke N-VA-lijsttrekker Pol Van Den Driessche. En daarom organiseert ook de **Brugse Persbond** een groot kopstukkendebat. Op woensdag 10 oktober om 20 uur in de KHBO, Xaverianenstraat 10 in Sint-Andries.

De toegang is gratis. Via Facebook of Twitter #Brugge 2012 kunnen geïnteresseerden vooraf al vragen bezorgen aan de diverse kopstukken. Meer info op pagina 13 van dit blad.

De **N-VA** heeft intussen gepast voor alle verkiezingsdebatten die de Antwerpse regiozender **ATV** organiseert. De partij voelt zich tekortgedaan in vergelijking met de Stadslijst van burgemeester Patrick Janssens (sp.a).

ATV baseerde zich voor zijn zendschema op de politieke realiteit na de verkiezingen van 2006, en toen speelde de N-VA nauwelijks nog mee. Hoofdredacteur **Hans Hellemans** sluit overigens niet uit dat er alsnog aanpassingen komen.

Het Hof van Cassatie voert momenteel een strafonderzoek naar mogelijke valsheid in geschrifte gepleegd door de Antwerpse procureur-generaal **Yves Liégeois**. Liégeois is de topmagistraat die begin september bij de opening van het gerechtelijk jaar een frontale aanval deed op 'lekken' en de wettelijke bescherming van het journalistieke bronnegeheim.

De klacht tegen Liégeois valt te situeren in de 'diamantoorlog' die sinds geruime tijd binnen de Antwerpse justitie woedt. De procureur-generaal is in dat kader een lankmoedige opstelling ten aanzien van de diamantindustrie genegen. Onder meer de berichtgeving hierover zette Liégeois aan tot zijn vurige betoog tot inperking van de vrije gerechtelijke verslaggeving.

Justitieminister **Annemie Turtelboom** (Open-VLD) reageerde alleszins koel op de tirade van Liégeois. Van een aanpassing van de Journalistieke Bronnenwet van 2005 is geen sprake, zei ze. En: veeleer komt het de gerechtelijke instanties toe om beter te gaan communiceren over hun doen en laten.

Er is leven na *Knack*. **Ingrid Vandaele**, voormalig journaliste bij het blad, is woordvoerster geworden van federaal

minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet (cdH).

Peter Mast verlaat na 18 jaar *tvbrussel* om voluit journalistiek te gaan doceren aan Erasmus Hogeschool Brussel. Peter blijft wel freelance nog af en toe bijdragen leveren voor de Brusselse regiozender.

Hans Luyten is na 15 jaar *TV-Familie* teruggekeerd naar zijn vorige redactie: *Dag Allemaal*.

Het Laatste Nieuws krijgt een duo als hoofdredacteur: **Margot Moeseke** (48) en **Wim Verhoeven** (43). Wim Verhoeven was het voorbije jaar al waarnemend hoofdredacteur. Margot Moeseke werkt intussen veertien jaar voor *HLN* en leidde de voorbije jaren de eindredactie van de krant.

Zij volgen per 1 oktober **Paul Daenen** op, die nu samen met zijn oude kompaan Jaak Smeets de functie van uitgever gaat waarnemen binnen de Persgroep.

Kris Hoflack (47) dan weer, tot voor een jaartje nog hoofdredacteur bij de VRT, is aangesteld als algemeen hoofdredacteur van de vtm-nieuwsdienst. Hij wordt verantwoordelijk voor het strategisch beleid met betrekking tot de informatieprogramma's. Als zodanig krijgt hij ook een zitje in het directiecomité.

Nicholas Lataire en **Bart Van Doorne** blijven overigens als 'gewoon' hoofdredacteur bevoegd voor het dagelijkse rondfietsen van het vtm-nieuws.

Wie vragen heeft voor de VRT-top, moet voortaan bij woordvoerder **Stijn Ombelets** zijn. Hij is de nieuwe communicatieverantwoordelijke van de openbare omroep. Stijn Ombelets was tot dusver communicatiedirecteur van de technologiefederatie Agoria. Als algemeen VRT-woordvoerder volgt hij Brigitte Vermeersch op, die sinds begin dit jaar opnieuw als journaliste aan de slag is.

Opgelet: Ombelets is niet de enige woordvoerder bij de VRT. Voor informatie over de diverse netten en merken van de omroep moeten we nog steeds bij **Björn Verdoodt** terecht.

Nooit meer *Data Driven*! Het seminarie dat **Febelmar**, de beroepsunie van marktonderzoeksbureaus, samen met

de VVJ organiseerde op 18 september leverde boeiende inzichten op. Over de waarde van enquêtes, hun impact, en hoe er als journalist verstandig mee om te gaan.

Stefan Meerbergen zette uiteen hoe de VRT met polls omgaat. De openbare omroep beschikt over specifieke gedragsregels in dit verband. Voor een verslag van het seminarie en de nodige doorverwijzingen: zie www.journalist.be en www.febelmar.be.

Bij de UPP – Unie van Uitgevers van de Periodieke Pers – is **Luc De Potter** (43) de nieuwe secretaris-generaal. Hij volgt Jean-Paul Van Grieken op die met pensioen gaat. Luc De Potter werkte eerder als marketing manager voor uitgever Sanoma en persretailer Press Shop.

In 1994 lanceerde de **AVBB** (Belgische journalistenbond) enkele *Aanbevelingen voor de berichtgeving over allochtonen*. Een van die aanbevelingen was: vermijd de term '(im)migrant' waar eigenlijk '**allochtonen**' worden bedoeld.

Maar tijden en zeden veranderen. Zowat twintig jaar later bant **De Morgen** de term 'allochtoon' zoveel mogelijk uit zijn vocabularium. Wegens te ruim en te stigmatiserend. Minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet (cdH) deed meteen een oproep aan alle nieuwsredacties om hetzelfde te doen.

Zo'n vaart zal het ongetwijfeld niet lopen. Maar het debat over de rol van media in een multiculturele maatschappij is hiermee wel weer gelanceerd.

In een circulaire aan alle belastingdiensten heeft de FOD Financiën aangegeven dat ook weddetrekkenden voor de **auteursrechten** die ze ontvangen aanspraak kunnen maken op het fiscaal gunstige regime ter zake. De rondzendbrief is ook voor journalisten relevant.

De Franstalige dagbladuitgevers en de journalistenvereniging AJP proberen de Belgische autoriteiten al enige tijd te mobiliseren voor een regeling waarbij de **Franstalige journalistenlonen** deels in auteursrechten worden omgezet, kwestie van te besparen op sociale en fiscale lasten. Maar het moet gezegd dat noch de RSZ noch het kabinet van minister van Sociale Zaken Laurette Onkelinx (PS) echt warm loopt hiervoor. De VVJ volgt de ontwikkelingen op de voet.

The power to investigate

European Investigative Journalism Conference - 2012, Antwerp

Critical, in-depth stories, journalism that makes a difference, digging into the powers that be. Who does it, if not for the investigative reporter?

The Flemish-Dutch Association of Investigative Journalists VVOJ will celebrate its 10-year anniversary by turning its annual conference into the second edition of the

**European Investigative Journalism Conference
November 16 and 17, 2012
Plantijn Hogeschool, Antwerp, Belgium**

Getting to where the power is, with the power to find out. Be it Europe and its workings, be it your own region, be it that hidden dataset or that story with the new or the cross-border angle.

Come to Antwerp and learn the latest tricks; gather the tools; discuss the methodologies; develop your eye for visualization and storytelling; be inspired and get creative.

20 computer training sessions, 25 workshops, over 300 colleagues and more than 60 trainers and speakers from all over Europe.

More information on participation, program, fees (€210): www.vvoj.be / www.vvoj.nl

